

**СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ РОДИННИХ ЦІННОСТЕЙ
У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ
В СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ**

каталог експериментальних навчальних закладів

Міністерство освіти і науки України

Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації

Комунальний заклад вищої освіти

**«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної
ради**

**СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ РОДИННИХ ЦІННОСТЕЙ
У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ
В СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ**

каталог експериментальних навчальних закладів

**Дніпро
2024**

УДК 050.8+37.013.75(477.63)
ББК 6/8(4Укр)я431
С78

Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах: каталог експериментальних навчальних закладів. Збірка / ред.-упор. О.Г. Рогова. Дніпро: КЗВО «ДАНО»ДОР», 2024. 62 с.

Каталог експериментальних закладів укладено відповідно до проведення дослідно-експериментальної роботи «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» у Дніпропетровській області.

Збірник містить довідковий матеріал про діяльність експериментальних закладів Дніпропетровщини, про пріоритетні напрямки роботи шкіл, контингент вчителів та учнів; стислий опис методичної роботи освітніх закладів; графічний опис структурно-функціональних моделей освітніх закладів з реалізації дослідно-експериментальних завдань; представлені форми впровадження ціннісно формуючої освіти та інноваційні розробки та досягнення учнів і педагогічних працівників, здобутих на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях; подані науково-методичні рекомендації за підсумками дослідно-експериментальної діяльності.

Видання адресовано керівникам установ і закладів освіти, вчителям, вихователям, методистам, які цікавляться питаннями впровадження духовно-ціннісної освіти у навчально-виховний процес.

Матеріали публікуються в редакційній обробці педагогічних колективів експериментальних навчальних закладів.

© КЗВО «ДАНО» ДОР»

Зміст

1. Передмова.....	5
2. Комунальний заклад «Спеціальна школа «Гармонія» Кам'янської міської ради.....	6
3. Миролубівський ліцей Раївської сільської ради Синельниківського району.....	11
4. Комунальний заклад «Середня загальноосвітня школа № 6» Дніпровської міської ради.....	18
5. Комунальний заклад «Середня загальноосвітня школа № 15» Дніпровської міської ради.....	22
6. Комунальний заклад «Середня загальноосвітня школа № 41» Дніпровської міської ради.....	25
7. Комунальний заклад «Спеціалізована школа № 44 природничо-медичного профілю» Дніпровської міської ради.....	29
8. Комунальний заклад освіти «Навчально-виховний комплекс № 57 «загальноосвітній навчальний заклад I ст. – гімназія» Дніпровської міської ради.....	34
9. Комунальний заклад освіти «Дніпровська гімназія № 62» Дніпровської міської ради.....	37
10. Комунальний заклад «Середня загальноосвітня школа № 101» Дніпровської міської ради.....	40
11. Комунальний заклад освіти «Дніпровська гімназія № 113» Дніпровської міської ради.....	43
12. Комунальний заклад освіти «Дніпровський ліцей № 130» Дніпровської міської ради.....	51
13. Комунальний заклад «Середня загальноосвітня школа № 140» Дніпровської міської ради.....	54
14. Комунальний заклад «Гімназія № 32» Кам'янської міської ради.....	58

ПЕРЕДМОВА

Процес трансформації сучасної сім'ї як соціального інституту супроводжується в сьогоденні тривожними ознаками її нестабільності – збільшенням кількості розлучень, сімейно-побутових конфліктів, проявами насильства в родині, зниженням рівня народжуваності, послабленням виховного потенціалу сім'ї тощо. Близько 90% проблем, із якими звертаються люди до психолога в Україні, належить до сімейної сфери. 50% дітей в Україні живуть в неповних сім'ях. $\frac{3}{4}$ розлучень в Україні припадає на перші п'ять років подружнього життя. Все це дає підстави стверджувати, що стан сучасної родини в Україні є кризовим. Даний висновок має актуалізувати зусилля освітян до пошуку рішень щодо корекції ситуації, яка склалася. Найбільш ефективною формою пошуку рішень зазвичай є освітній експеримент.

Необхідність експериментально-дослідної роботи з родинного виховання зумовлюється також і змістом завдань, що покликана вирішувати школа для підготовки учнів для майбутнього сімейного життя. Експериментальне дослідження передбачає створення передумов для усвідомленого сприйняття і засвоєння учнями соціальних, морально-етичних і правових норм, національно-культурних, сімейних цінностей українського народу, оволодіння навичками взаємодії, співжиття і співпраці в родині, навичками відповідального батьківства, що сприяє розбудові гармонійних сімейних стосунків.

Тому з метою експериментальної перевірки можливостей формування родинних цінностей особистості у навчально-виховному процесі у 2019 році було розпочато обласний експеримент за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» для загальноосвітніх навчальних закладів.

У рамках дослідно-експериментальної роботи відповідно до наказу департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА від 18.07.2019 № 402/0/212-19 з вересня 2019 року на Дніпропетровщині почала працювати мережа загальноосвітніх навчальних закладів. З метою сучасно інноваційного забезпечення експериментальної діяльності було розроблено навчально-методичні матеріали для загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до мети і завдань експерименту. Науково-методичний супровід експерименту здійснювався Дніпровською академією неперервної освіти (КЗВО «ДАНО»ДОР»). Науковим керівником експериментально-дослідної роботи було призначено Рогову О.Г., кандидата філософських наук, професора кафедри філософії КЗВО «ДАНО» ДОР».

Послідовна реалізація програми дослідно-експериментальної роботи (з 2019 по 2024 роки) на своєму V, коригувальному, етапі дає підстави розглядати отримані результати через набутий практичний досвід експериментального відпрацювання систем (моделей) родинного виховання закладами Дніпропетровщини та надає можливість проведення системного аналізу та узагальнення результатів дослідно-експериментальної роботи.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА «ГАРМОНІЯ»
КАМ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Адреса: 51933, м. Кам'янське, вул. 9 Травня, 5а

Телефон: +380963830046

E-mail: internat20109@i.ua

Сайт: <https://bnrc2.dnepredu.com/>

**Вінник Антоніна
Володимирівна**

Директор школи: Вінник Антоніна
Володимирівна

Координатор: Кравченко Ірина
Олександрівна

Коротка історична довідка про школу: 28 січня 1960 року була заснована неповна середня загальноосвітня школа-інтернат № 2.

В 1979 році після реорганізації інтернатних закладів у місті до нашої школи були приєднані інтернати №1 та

№ 4, а в 1983 році - спецшкола-інтернат № 3, після чого навчальний заклад став функціонувати як неповна середня загальноосвітня школа-інтернат № 2 з відділенням для дітей з важкими розладами мови.

21 липня 2011 року назву закладу було змінено на комунальний заклад «Багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр м. Дніпродзержинська». 28 грудня 2012 року Дніпродзержинська міська рада змінила назву на «Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа-інтернат для дітей, які потребують корекції розвитку – центр розвитку дитини «Гармонія» м. Дніпродзержинська» Дніпродзержинської міської ради. 27 червня 2019 року назву змінено на комунальний заклад «Спеціальна школа «Гармонія» Кам'янської міської ради».

Змінювалися назви, але ніколи школа не змінювала свого призначення – робити все можливе, щоб діти відчули домашній затишок, материнське піклування про них, тепло і ласку.

Контингент учнів: У закладі освіти навчається 303 учні, що складає 28 класів Школа I ступеня (РК, 1-4 класи) – 13 класів:

- 6 класів для дітей з важкими порушеннями мовлення;
- 4 класи для дітей з порушенням інтелектуального розвитку легкого ступеня;
- 3 класи для дітей з порушенням інтелектуального розвитку помірного ступеня;

Школа II ступеня (5-9 класи) – 15 класів:

- 10 класів для дітей з важкими порушеннями мовлення;
- 5 класів для дітей з порушенням інтелектуального розвитку легкого ступеня.

Контингент вчителів: Всього вчителів – 54, з них мають педагогічне звання «вчитель-методист» - 10, «старший вчитель» - 5, мають вищу категорію – 36, I

**Кравченко Ірина
Олександрівна**

категорію – 8, II категорію – 4, категорію «спеціаліст» - 5, нагороджені нагрудним знаком «Відмінник освіти» - 3

Методична робота закладу:

В основу науково – методичної роботи Спецшколи «Гармонія» покладено реалізацію завдань державної політики в галузі освіти, головною метою діяльності визначено навчально – методичне забезпечення та науковий супровід освітнього та корекційного процесів, удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників, покращення якості освітньо-корекційної роботи, створення належних умов для здобувачів освіти у закладі, забезпечення соціального захисту учасників освітнього процесу.

Участь в експерименті. Обласний рівень експериментальної діяльності.

Тема науково-дослідницької роботи: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»

Провідні фахівці:

Стешко О.В. – голова творчої групи, вчитель вищої категорії, «старший учитель», вчитель біології; відповідальна за методичний супровід дослідно-експериментальної роботи в закладі;

Фандеєва Н.М. - заступник голови творчої групи, вчитель вищої категорії, «старший учитель», вчитель зарубіжної літератури; відповідальна за залучення учнів до вивчення історико-культурної спадщини українського народу, поваги до народних звичаїв, традицій української сім'ї;

Коровніченко В.В. – бібліотекар, відповідальна за організацію та керівництво читанням дітей, налагодження контактів з родинами, сприяння передачі традицій сімейного читання від покоління до покоління;

Лагута С.З. – вчитель початкових класів, вчитель вищої категорії, відповідальна за організацію роботи з родинного виховання з учнями (вихованцями) реабілітаційних (РК), 1-4 класів, батьками (їх законними представниками);

Шевченко А.О. – педагог-організатор, відповідальна за висвітлення результатів дослідно-експериментальної роботи на сайті закладу, в ЗМІ.

Кількість класів, охоплених експериментальною роботою: 28 класів, 303 учні.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання:

З метою формування системи родинних цінностей, сприяння фізичному, інтелектуальному та духовно-моральному розвитку особистості дитини у системі виховної роботи на засадах єдності виховання у сім'ї та школі, активізації співпраці батьківсько-педагогічного партнерства протягом участі в експерименті було організовано та проведено 98 заходів для вихованців різних вікових категорій (майстер-класи, виховні заходи, круглі столи, фестивалі і конкурси, родинні свята, арт-заходи, виставки родинної творчості).

Найпопулярніші з них: конкурсно-розважальні програми до Дня батька, Дня бабусь і дідусів, Дня матері, Дня родини; вернісаж творчих робіт здобувачів освіти 1-9 класів та їх батьків «Родинна майстерня», родинне свято «У сімейному колі», родинний майстер-клас виготовлення писанок «Великодні візерунки», конкурс учнівських проєктів «Моя родина – моє життя», конкурс

письмових творів «Професії мого роду», виховний захід «Українські сімейні традиції. Весілля», круглий стіл «Стежками фінансової грамотності. Сімейний бюджет», конкурс-розважальна програма «Зимові свята. Народні традиції в українській родині».

Для учнів 8-9 класів було організовано курс занять за навчальною програмою «Сімейні цінності» (35 годин), авт. О.В. Мельник, Т.В. Кравченко.

Згідно річного плану роботи в закладі один раз на рік проводиться загальношкільний тиждень родинного виховання.

Протягом участі в експерименті велика увага приділялась підвищенню фахового рівня педагогів через ознайомлення педагогічного колективу з науковою літературою за темою з подальшим її обговоренням, проводились круглі столи, конференції, засідання методичних об'єднань, семінари, постійно оновлювався інформаційний банк даних методичних, ігрових та дидактичних матеріалів.

Постійно підвищувалась педагогічна культура батьків, організована у формі покласної. В Спецшколі «Гармонія» діє консультативний пункт для надання допомоги батькам у вирішенні питань виховання дітей, надання психологічної підтримки родинам, які опинилися у складних життєвих обставинах. Працює родинний дискусійний клуб «Разом бути щасливими», організований бібліотекарем закладу.

Під час заходів організовувалися виставки спеціальної літератури, дитячих малюнків, письмових робіт учнів, технічних виробів. Практикувалися виступи з повідомленнями про особистий досвід сімейного виховання.

Спільно з громадськими та благодійними організаціями проводились курси занять «Психологія для всіх» (благодійна організація «Фонд культури і мистецтв «Златоуст»); психологічні тренінги, майстер-класи, заняття з арт-терапії та інших психологічних практик для батьків учнів Спецшколи «Гармонія», дітей з інвалідністю (благодійний фонд «Карітас Кам'янське» спільно з благодійною організацією «Фонд культури і мистецтв «Златоуст» в рамках проекту «Зміцнення соціальної згуртованості в громадах»).

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи:

В закладі *створено інформаційну базу даних*: інноваційні розробки уроків, позакласних заходів, психолого-педагогічний інструментарій для проведення досліджень.

Веб-ресурси: на сайті закладу працює web-сторінка для висвітлення роботи закладу в рамках проекту (посилання: <https://bnrc2.dnepredu.com/uk/site/roдинne-vikhovannya-uchas.html>), організовано групи класів (Viber) з метою педагогічної просвіти та інтерактивних опитувань батьківської спільноти.

Проекти:

2020-2021 навчальний рік: Заняття для здобувачів освіти за темами: «Свідоме батьківство» та «Сімейні цінності» в рамках проекту «Хто я», організовано сумісно з БФ «Даруємо радість» (м. Дніпро)

2021-2022 навчальний рік: Курс занять для батьків «Психологія для всіх», організований спільно з благодійною організацією «Фонд культури і мистецтв «Златоуст»

Проект «Родини України - родини Польщі. Експрес творчості», організовано за ініціативи Академічного музично-драматичного театру імені Лесі Українки м. Кам'янського.

2023-2024 навчальний рік: Психологічні тренінги, майстер-класи, заняття з арт-терапії та інших психологічних практик для батьків учнів Спецшколи «Гармонія», дітей з інвалідністю, організовано благодійним фондом «Карітас Кам'янське» спільно з благодійною організацією «Фонд культури і мистецтв «Златоуст» в рамках проекту «Зміцнення соціальної згуртованості в громадах»

Інше:

В спецшколі «Гармонія» діє консультативний пункт для батьків з метою надання допомоги у вирішенні питань виховання дітей, надання психологічної підтримки родинам, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Працює родинний дискусійний клуб «Разом бути щасливими», організований бібліотекарем закладу.

Назви авторських програм, спецкурсів та факультативів:

Навчальна програма «Сімейні цінності» (35 годин) для 8-9 класів, авт. О.В. Мельник, Т.В. Кравченко, Л.В. Канішевська, Г.Г. Ковганич, В.І. Кириченко, Л.В. Корецька, В.І. Прит, схвалена для використання в загальноосвітніх навчальних закладах (Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти №14.1/12-Г-156 від 03.07.2012 р.)

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання: З вересня 2021 р. на сайті Спецшколи «Гармонія» працює веб-сторінка для висвітлення роботи закладу в рамках проекту (посилання: <https://bnrc2.dnepredu.com/uk/site/roдинne-vikhovannya-uchas.html>). Під час участі в експерименті в закладі проводились круглі столи, засідання методичних об'єднань щодо обміну досвідом роботи з даного напрямку. Питання родинного виховання заслуховувались на педагогічних радах: «Запобігання і протидія домашньому насильству, як один з аспектів формування цінностей життя і здоров'я дитини», «Формування духовно-розвиненої, творчої, моральної особистості через взаємодію школи і родини».

Короткий опис моделі по формуванню родинного виховання.

Суть нашої моделі полягає в тісній співпраці педагогів, батьків та громадських і благодійних організацій, яка сприяє підвищенню статусу сімейного виховання в закладі, фізичному, інтелектуальному та духовно-моральному розвитку особистості дитини, формуванню культурно-розвиненої, працездатної, гармонійної, самодостатньої і відповідальної особистості чоловіка і жінки, мотивованої на створення щасливої сім'ї та здатної до усвідомленого народження та виховання дітей, підвищенню рівня відповідальності батьків за сім'ю та виховання власних дітей.

МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЗ «СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА «ГАРМОНІЯ» КАМ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»
В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ
«СИСТЕМА РОДИННИХ ЦІНОСТЕЙ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМОВАХ»

Учасники:

Педагоги
Батьки (їх законний представник)
Здобувачі освіти
Громадські організації (благодійні фонди)

Очікуваний результат:

підвищити рівень та статус сімейного виховання в закладі;
сприяти фізичному, інтелектуальному та духовно-моральному розвитку особистості дитини, сформувати культурно-розвинену, працездатну, гармонійну, самодостатню і відповідальну особистість чоловіка та жінки, мотивовану на створення щасливої сім'ї та здатну до усвідомленого народження і виховання дітей, підвищити рівень відповідальності батьків за сім'ю та виховання власних дітей.

Шляхи реалізації:

Крок 1:

Створення творчої групи

Крок 2:

Моніторинг

Крок 3:

Самоосвітньо-пошукова діяльність, реалізація проєктів

ПЕДАГОГИ

Педагогічні наради
Самоосвітньо-пошукова діяльність
Обмін досвідом
Соціальний та психологічний супровід сімей
Проектна діяльність

БАТЬКИ

Тематичні батьківські збори
Сумісні заходи: традиційні родинні свята, фестивалі, конкурси
Зустрічі з фахівцями (медичні працівники, правоохоронні органи, ін.)
Активне залучення до виховної роботи з дітьми в рамках школи та класу
Психологічно-педагогічна просвіта батьків

ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

Виховні години
Творчі проєкти
Шкільне самоврядування
Тренінги
Участь та підготовка родинних свят, фестивалів, конкурсів
Музейний комплекс: тематичні екскурсії

СПІВПРАЦЯ

БФ «Даруємо радість» (м. Дніпро):
Проект «Хто я». В рамках курсу в тому числі проводяться заняття та тренінги на теми: «Свідоме батьківство», «Статеве виховання», «Родинні цінності»
БО «Центр культури і мистецтв «Златоуст»:
Сумісні творчі проєкти: родинні фестивалі, конкурси, свята
Курс занять та тренінгів для батьків «Психологія для всіх»

МИРОЛЮБІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ РАЇВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СИНЕЛЬНИКІВСЬКОГО РАЙОНУ

Адреса: 52570, Дніпропетровська область,
Синельниківський район, с. Миролюбівка, вул. Миру, 24.

Телефон: +380674151855

E-mail: szs-myr@ukr.net

Сайт: <https://myrschool.dnepredu.com/>

**Мороз Валентина
Данилівна**

Директорка: Мороз Валентина Данилівна

Координатори:

Шевченко Ольга Іванівна (I-IV етап)

Банний Павло Васильович (V етап)

Коротка історична довідка про школу: У 1963 році, при злитті двох колгоспів, дві початкові та середня школи, які розміщені у панських маєтках, вирішено реорганізувати. Було прийнято рішення про будівництво на території Миролюбівської сільської ради нового сучасного навчального закладу. У 1966 році між селами Миролюбівка і Новий Посьолок, силами колгоспу та держави звели світлу двоповерхову середню школу, яка 25 жовтня відчинила свої двері для 350 учнів. Тепер цей день щорічно відзначається як День народження школи.

Контингент учнів: у ліцеї 11 класів, на 2023/2024 навчальний рік - 160 учнів, 8 інклюзивних класів (14 дітей з ООП).

Контингент учителів: усього вчителів: 24.

Із них мають вищу категорію - 9; першу категорію – 5; другу категорію – 5; спеціаліст – 2; звання «вчитель-методист» - 2; «старший вчитель» - 4;

Напрямки методичної роботи:

1. Впровадження інтерактивних та мультимедійних платформ під час навчально-виховного процесу;
2. Інтеграція змісту, форм, методів та прийомів навчальної діяльності, що відповідають вимогам компетентнісного підходу та основним положенням концепції Нової української школи;
3. Формування в учнів навичок самостійної роботи через використання механізмів самомотивації, самопідтримки та саморегуляції емоційного стану;
4. Забезпечення продуктивної взаємодії педагога з учнями в часи воєнного стану, спрямована на досягнення запланованих цілей навчання;
5. Використання підтримуючого контролю та оцінювання знань (змістовне, рефлексивне, тестове, рейтингове, колективне, взаємооцінювання та самооцінювання);

6. Педагогізація освітнього середовища, взаємодія з батьками учнів в умовах воєнного стану;

7. Методична допомога педагогам в оволодінні технологіями навчальної діяльності, що відповідають різним формам організації освітнього процесу;

8. Підтримка та розвиток здоров'язберігаючого освітнього середовища навчального закладу (психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час і після завершення воєнних дій, санітарний режим, позитивний мікроклімат, тощо);

9. Інформаційно-методичне забезпечення, впровадження інклюзивної моделі освіти для дітей з особливими освітніми потребами, їх інтеграцію у навчально-виховний процес сучасного освітнього закладу з метою соціалізації й адаптації до суспільного життя;

10. Створення умов та стимулювання педагогічних працівників до поширення власного педагогічного досвіду через публікації у фахових виданнях, розробки інноваційних програм і авторського навчально-методичного забезпечення та до видавничої діяльності;

11. Підвищення іміджу навчального закладу.

Профіль навчання: спортивний

Участь в експерименті: Обласний рівень експериментальної діяльності 2019-2024 рр.

Тема науково-дослідної роботи в рамках експерименту:

«Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в соціокультурних умовах».

Провідні фахівці:

Мороз Валентина Данилівна, директор ліцею, учитель курсу «Основи сім'ї»;

Приходько Владислав Валентинович, учитель предмету «Основи християнської етики», випускник Дніпровської духовної семінарії;

Кулагіна Яна Миколаївна, заступник директора з виховної роботи, учитель мистецтва;

Роса Наталія Сергіївна, Волошина Наталія Анатоліївна, учителі предмету «Культура добросусідства»;

Чорча Сергій Сергійович, учитель мистецтва та музики,

Ткач Дарія Олександрівна, керівник театрального гуртка «Позитив» та кіностудії «Родовід»

Шилова Людмила Сергіївна, керівник хореографічного гуртка «Веселка»

Воробець Валентина Феодосіївна, керівник гуртка «Вишиванка»

Кількість експериментальних класів: 11;

кількість учнів охоплених експериментальною роботою – 159.

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів, які читаються в рамках експериментальної роботи в ліцеї:

«Школа подружнього життя», автор О.В. Олійник (9 кл);

«Основи сім'ї», автор Буковинський А.Й. (10-11 кл)

Мороз В.Д. (викладач факультативу) пройшла навчання та отримала сертифікат за навчальний курс автора програми «*Школа подружнього життя*» *Олійника О.В.*, для тренерів та вчителів загальноосвітніх закладів. (Громадська організація «Моє покоління» 20.02.2021р)

Шевченко О.І., заступник директора, пройшла навчання для педагогічних працівників за програмою «*Основи сім'ї*» *Буковинського А.Й.* для учнів 10-11 класів. (15 год. 21. 07. 2021 р.)

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання.

Великі плани і очікування були від роботи, яку запланували під час експерименту. Але вже на першому етапі (2019-2020н.р.) пандемія на COVID-19, повномасштабне вторгнення російської федерації 24.02.2022р. і організація освітнього процесу в умовах воєнного стану: перехід на дистанційне навчання, потім на змішану форму навчання, переїзд частини родин із дітьми за кордон, обмежувальні заходи щодо відвідування закладу батьками, фактична відсутність можливості організувати екскурсії - спонукали шукати абсолютно нові форми роботи і ці пошуки постійно продовжуються, так як зростають можливості вебресурсів. Але суть моделі залишилась незмінною – це тісна співпраця школи (ліцею), сімей та громади. Воєнний стан не зупинив дітей брати участь у виховних заходах. Навчальний процес продовжився.

У цих умовах основним цільовим напрямком було забезпечення безпекової складової здоров'я дітей та учасників освітнього процесу, забезпечення їх фізичного, психічного, соціального і духовного благополуччя. Тому для співпраці з учнями та батьками були використані раніше створені групи у Viber. Виховна робота під час воєнного стану проходила у формі відеоуроків, виховних годин, ранкових зустрічей за допомогою додатків ZOOM та Meet; з 01.09.2023 через навчальну платформу Єдина школа; спілкування, обговорення в класних Viber групах. Навіть свята Першого та Останнього дзвоника і вітання до свят записувались дітьми онлайн, монтувались і надсилались у групи. Класними керівниками налагоджений тісний контакт з кожною сім'єю в Україні, а також у Польщі, Латвії, Чехії, Естонії.

Співпраця ліцею та родини найтісніше проявляється у таких виховних заходах: День Святого Миколая Чудотворця. Вихованці театрального гуртка «Позитив» готують виставу «*Скоро, скоро в рідний край завітає Миколай*». Діти затамувавши подих, зустрічали Миколая й чекали на солодкі подаруночки, які він приніс із собою. А Миколай вислуховує, чи чемними були діти і як поводити себе в родині та школі. (Відповідальні: *Ткач Д.О., класні батьківські комітети 1-6 класів*)

Не дивлячись на всі перепони, не відмовився наш ліцей від святкування новорічних заходів. Ми проводимо щорічний Різдвяний фестиваль колядок та щедрівок, де відновлюємо, популяризуємо народні традиції.

Посвята в старшокласники дев'ятикласників. В рамках популяризації народних традицій щорічно проходять Андріївські вечорниці або перші гулі. Батьки завжди не тільки бажані гості, а й активні учасники дійства. Цьогоріч воно проходило у бомбосховищі, але це тільки придало атмосферності святу. Із вступом ліцею у експериментальну діяльність ми започаткували традиційний (15-19 травня) Тиждень Родини (До Міжнародного дня сім'ї). Впродовж Тижня проводили: конкурс на краще «Родинне дерево» серед учнів 1-11 класів, конкурс малюнків «Моя сім'я» (учні 1-5 класів), тренінги, змагання та тематичні виховні години.

1. «Сімейна коштовність», 1 клас учитель Зуб К.А.;
2. «Моя сім'я, моє багатство», 2 клас учитель Волошина Н.А.;
3. «Краса дружньої сім'ї», 3 клас учитель Роса Н.С.;
4. «Моя сім'я – мій оберіг», 4 клас учитель Крайня О.Ф.;
5. «Що таке щаслива сім'я», 5 клас учитель Барабанова І.В.
6. «Сімейні цінності та традиції України», 6 клас учитель Денисенко В.В.;
7. «Етичні правила взаємин у сім'ї: доброта, взаєморозуміння, спілкування», 7 клас, учитель Шилова Л.С.;
8. «Родина - безцінний скарб людини», 8 клас учитель Петрюченко Н.П.;
9. «Молода сім'я з новонародженим», 9 клас учитель Варава О.В.;
10. «Значення дітей в житті родини. Значення батьків в житті дитини. Положення дитини в родині», 11 клас учитель Барабанов В.Г.

В рамках Тижня цікавим виявився День самоврядування батьків. У кожному класі батьки, за допомогою класного керівника, провели відкриті уроки з різних предметів і відчули себе на місці учителя.

Організовано та проведено щорічне спортивне свято «Тато, мама, я – спортивна сім'я», де брали участь команди з 1, 3 та 4 класів (учителі фізкультури Білуха Л.В., Варава О.В.) Перемогли родини Іванових та Покидьків.

Шкільний психолог Кулагіна Я.М./Покидько М.В. проводять анкетування серед учнів 5-11 класів «Моя сім'я».

Знахідкою під час дистанційного навчання став онлайн-марафон (сім днів) на сторінці «Миролюбівський ліцей» у соцмережі Instagram «Велика родина Миролюбівської школи» (педагог-організатор Ткач Д.О.) до всесвітнього Дня сім'ї, де пройшли всі випробування і стали переможцями сім'ї Чурілових та Банних.

З початком воєнної агресії проти України постійно організовували загальношкільні акції: «Подаруй тепло нашим захисникам», «Допоможемо, чим можемо» та інші.

Усі діти та їх сім'ї долучилися до акції і принесли неймовірну кількість теплих шкарпеток, листи подяки, малюнки та приготували солодкі подарунки. А для ремонтно-відновлювального батальйону окремої танкової бригади діти з родинами передали 20 мішків ганчірок (відповідальні: заступник з ВР Кулагіна Я.М., педагог-організатор Ткач Д.О., класні керівники 1-11 кл. Волошина Н.А., Роса Н.С., Крайня О.Ф., Зуб К.А., Мордухай Ю.П., Жулай Н.В., Покидько М.В., Барабанова І.В., Денисенко В.В., Шилова Л.С., Петрюченко Н.П.).

Тиждень Масниці - «Нарешті Масниця прийшла» Протягом тижня учні вивчають сімейні традиції, випікають млинці за сімейними рецептами, і всі стають учасниками найсмачнішого фестивалю млинців серед молодших, середніх та старших класів, де змагаються за звання «Найсмачніший млинець». Травень - Свято мами під гаслом: «Мами, сьогодні до вас наше слово...» Поступово відходить радянське свято 8 березня і наші діти виховуються в міжнародних традиціях – друга неділя травня – День матері.

Семінари та тренінги для батьків. За час участі в експериментальній діяльності семінари та тренінги для батьків проведені за такими темами (в основному в онлайн-форматі): Жулай Н.В. (5 клас) «З любов'ю в серці»; Покидько М.В. (6

клас) «У світі все починається з мами»; Барабанова І.В. (7 клас) «Матуся, сонечко моє»; Денисенко В.В. (8 клас) «Святе й величне слово мама»; Шилова Л.С. (9 клас) «Вклонюсь тобі, родині»; Петрюченко Н.П. (10 клас) «Уклін тобі, люба нене!»; Варава О.В. (11 клас) «Це вічне святе слово, «Мама».

Батьківські збори проводяться чотири рази на рік у кожній чверті. Батьки активно спілкуються із адміністрацією ліцею (директор та заступники мають групу) та класними керівниками (класні групи), із учителями – предметниками (предметні групи) і дуже оперативно вирішують усі питання через спільноти у соцмережах.

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи: (навчально-методичні розробки експериментального закладу).

Посібник - «Моя сім'я – мій оберіг», посібник з проведення виховних годин для учнів 1-11 класів (колективна робота)

Медіатека – електронні ресурси, матеріали до занять курсу «Основи сім'ї» (Мороз В.Д.)

Проекти – «Тиждень родини», День самоврядування батьків, «Сімейне вогнище під Покровом», «Тато, мама, я – спортивна сім'я», «День народження школи», День шкільного самоврядування, «Святий Миколай у рідний край завітай», «Перші гулі» - посвята в старшокласники, «Вишиванкова веселка», «Масляна прийшла, радість принесла»

Веб-ресурси – шкільний web – сайт, Facebook-група «Миролюбівський ліцей», сторінка «Миролюбівський ліцей» у соцмережі Instagram, YouTube канал шкільної кіностудії «Родовід», Viber групи класних батьківських груп, загальношкільного батьківського комітету, Facebook сторінка Раївської СР.

Досягнення учнів, педагогічних працівників на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях. Участь у конкурсах за темою експерименту

- 10.05.2022 – челендж КЗ «ДАНУ» ДОР» до Дня Матері «Написане любов'ю слово «Мама». Участь вихованця театрального гуртка «Позитив» Гавриленко Віктора (Керівник *Ткач Д.О.*)

- Жовтень 2023 - Всеукраїнська акція Нацбанку «Смілива гривня». Участь дітей з родинами. Всі зібрані кошти 1683 грн, (5кг монет) пішли на допомогу ЗСУ (відповідальні: заступник з ВР Кулагіна Я.М., класні керівники 1- 11 класів);

- Всеукраїнська акція «Віртуальна дошка подяки», діти писали про свою вдячність і повагу воїнам ЗСУ (відповідальна: учитель історії Мороз В.Д.).

- Травень 2023– Обласний дитячо- юнацький конкурс-виставка КПНЗ «ДОДЮК «Веснянка» ДОР» (в онлайн-режимі) «Іграшка мого дитинства», «Улюблена лялька», «Українське подвір'я». Відзначені роботи, а саме: «Дитяча українська народна іграшка мого краю», «Українське подвір'я». Диплом «Українське подвір'я» (член гуртка «Вишиванка», 5 клас, учень Пронін В.керівники Кулагіна Я.М., Воробець В.Ф.)

- Щорічний 6-й Міжнародний Урок добра «Гуманне та відповідальне ставлення до тварин» (1-11кл.); 150 учасників; щорічна участь.

- Обласний етап Всеукраїнського природоохоронного конкурсу «Годівничка» II місце (3 клас, батьківський комітет та класний керівник Зуб К.А.)

- Обласний конкурс юних літераторів «Собори наших душ» в номінаціях «Проза» та «Поезія» (учениця 8 кл. Ричко Ілляна, вчителі Шилова Л.С., Петрюченко Н.П.);

- 19-23 квітня 2021р.- участь у тижні громадської діяльності в школі «Спільно Сильно», в рамках програми "Мріємо та діємо", яка впроваджується за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Учні 9 класу (класний керівник Варава О.В.)

- Всеукраїнський конкурс дитячих малюнків *Space Art Challenge* (Грачова Настя, гурток «Біт» вч. Барабанов В.Г.);

- 18.04.21р. Обласний центр громадського здоров'я: обласний конкурс написання твору на тему: «*Гарне здоров'я додає років життя!*» (керівники Мороз В.Д., Варава О.В.)

- Каліневич М.А., Покидько М.В. учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції «*Рівні серед рівних: інноваційні підходи до навчання дітей з особливими освітніми потребами*» 17.12.2021, Київ Інститут спеціальної педагогіки та психології ім. М.Ярмаченка.

- Варава О.В., Білуха Л.В. учасники Всеукраїнської наукової конференції «Інноваційні підходи, інтерактивні технології та дієві інструменти для роботи вчителя»

- Шевченко О.І.: Диплом учасника Всеукраїнської наукової онлайн конференції «Інноваційні підходи в освіті»

- Одноденні курси на базі КЗВО «ДАНО»ДОР» «Родина-найбільша цінність держави» пройшли класні керівники, заступник з ВР та педагог-організатор: Кулагіна Я.М., Волошина Н.А., Покидько М.В., Петрюченко Н.П., Денисенко В.В., Зуб К.А., Роса Н.С., Ткач Д.О., Шилова Л.С., Барабанова І.В., Варава О.В., Крайня О.Ф.

Короткий опис моделі з формування системи родинного виховання

Формування системи родинного виховання в ліцеї включає різноманітні заходи та програми, спрямовані на підтримку та розвиток сімейних відносин і виховання. Ці форми роботи спрямовані на створення сприятливого середовища для сімейного виховання, зміцнення сімейних відносин та підтримку батьківства. Ось деякі із них:

- **Батьківські збори.** Регулярні зустрічі з батьками для обговорення важливих питань виховання та навчання дітей, вирішення конфліктів та обговорення результатів навчання.

- **Семінари та тренінги для батьків.** Організація навчальних заходів, на яких батьки отримують інформацію про ефективні методи виховання, підтримку дитини у навчанні та розвитку.

- **Сімейні свята та заходи.** Організація святкових заходів, на яких батьки разом із дітьми відзначають різні події, разом проводять час та зміцнюють сімейні зв'язки.

- **Курси та лекції для батьків.** Проведення спеціалізованих курсів та лекцій, на яких батьки отримують інформацію про розвиток дитини, особливості її виховання та навчання.

- **Сімейні проекти та завдання.** Залучення батьків до спільних проектів та завдань, що сприяють взаєморозумінню, творчому розвитку та спільним досягненням цілей.

- **Психологічна підтримка для сімей.** Надання можливості батькам отримати консультації та психологічну підтримку в складних сімейних ситуаціях, конфліктах або проблемах у вихованні дітей.

- **Спільні вихідні та заходи.** Організація спільних вихідних, екскурсій, спортивних змагань або інших активностей для сімейного відпочинку та спільного часу.

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ «СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА № 6» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 49006, вул. Робоча, буд.64, м. Дніпро,
Дніпропетровська область

E-mail: szo6@dhp.dniprorada.gov.ua,

Сайт: <http://shkola6.dp.ua>

Директорка: Морокко Людмила Миколаївна

Коротка історична довідка: рік заснування закладу 1936 – чоловіча гімназія № 6, з 2007 р. комунальний заклад освіти «Середня загальноосвітня школа № 6» Дніпровської міської ради.

Контингент учнів: у 2023-2024 навчальному році в закладі навчається 889 учнів (31 клас).

Контингент вчителів: 76, з них мають вищу категорію - 55, звання учитель-методист - 44, старший учитель - 8.

Профілі навчання: філологічний (українська мова та література).

Участь в експерименті. З вересня 2019 наша школа включилася у обласний експеримент: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

Провідні фахівці: вчитель початкових класів Саакян Арміне Араратівна, вчитель історії Стельмах Олена Григорівна, вчитель музичного мистецтва Шевченко Ганна Сергіївна, вчитель мистецтва Кирюшкіна Марина Олександрівна, вчитель української мови та зарубіжної літератури Малюга Наталія Борисівна.

В рамках дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня з червня 2023 – квітень 2024 р. колектив школи працює на всіх етапах експерименту всеукраїнського рівня за темою «Система профорієнтаційної роботи з учнями з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання» спільно з ІРЦ №3.

Провідні фахівці: директор КЗО «СЗШ № 6» ДМР Морокко Людмила Миколаївна, директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр №3» Дніпровської міської ради Шило Юрій Олександрович, заступник директора з навчальної роботи Зозуляк Лідія Семенівна, заступник директора з навчальної роботи Нечипоренко Олена Миколаївна.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання. В школі введено факультативний курс «Основи сім'ї» в 11 класах та «Родинне виховання» - 9 класах. Проводяться спільні заходи для вчителів, батьків і дітей (озеленення шкільного подвір'я (висаджування квітів, туй, кущів), шкільна спартакіада, спортивні змагання «Тато, мама, я – спортивна сім'я», спільні заходи родин на природі (на туристичних базах та парках міста). Проведення спільних свят: «Масляна», «День казки», мюзикли, День сім'ї, День матері, День

Морокко
Людмила
Миколаївна

батька. Круглий стіл з батьками дітей з особливими освітніми потребами - команда психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами показувала практичні вправи. Конкурс малюнків, конкурс новорічних поробок, допомога ЗСУ (волонтерство). Анкетування «Допомога батьків у моєму навчанні», «Чи подобається навчатися у школі», батьківський новорічний ярмарок, День святого Миколая, День Збройних Сил України, День Соборності. Написання творів «Мій відпочинок з сім'єю», всеукраїнський диктант до Дня рідної мови.

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи. Дослідження: «Вчитель очима батьків», «Вчитель очима учнів», «Мій відпочинок з сім'єю», Модель «Формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах». Проєкт «Щаслива сім'я – щасливе суспільство».

Назви авторських програм, спецкурсів та факультативів. Використовуємо у виховній роботі навчальний посібник «Духовні і моральні основи в житті людини», автори В. М. Жуковський, І. Л. Сіданич, О. Г. Рогова – Київ, 2023 р., 112 стор.

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання. Тренінги для батьків та дітей. Уроки з курсу «Родинні цінності».

Досягнення учнів, педагогічних працівників. Надрукована книга «Авторська модель «Школа успішної особистості вчителя та учня», 2023 р.

Опис структурно-змістовної моделі формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах

Парадигма:

*«Прийти разом – це початок,
Залишитися разом – це розвиток,
Працювати разом – це успіх».*

Генрі Форд.

•Забезпечення формування ціннісного ставлення до дитини, спрямування духовної орієнтації, розуміння того, що життя дитини – найвища цінність. У результаті сім'я також стає духовним осередком, територією любові, духовності, захисту, краси.

•Організація та спільне проведення дозвілля дітей і батьків.

•Організація психолого-педагогічної освіти батьків через систему батьківських зборів, всеобучу, тематичних та індивідуальних бесід і консультацій.

•Створення умов для сприятливої взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу.

•Навчання батьків умінню бути батьками, володіти прийомами виховання і взаємодії з дітьми.

Основні напрями роботи: розробка нових форм освітньо-виховної роботи у напрямі родинного виховання; апробація навчально-методичних матеріалів щодо родинного виховання в сучасних соціокультурних контекстах.

Методи роботи. Теоретичні: аналітико-прогностичний; порівняння; систематизації; узагальнення. Емпіричні: вивчення науково-методичної

літератури з проблеми; педагогічне спостереження; опитування; анкетування; тестування; рейтингові дослідження; експеримент.

Новаторство педагогіки співпраці виходить за межі вирішення вузьких педагогічних проблем, показує що єдиною школою є реальне життя з усіма його труднощами й суперечностями, радістю пізнання вільної творчості й природної доброти. Педагогічний союз батьків й учителів – це могутня сила виховання. Класний керівник повинен продовжувати родинно-сімейні традиції, працювати в тісному контакті з батьками, налагоджувати взаємозв'язок між школою та родиною, адже це – основа, передумова підвищення активності навчання та виховання. Лише створення єдиного виховного середовища може гарантувати досягнення позитивних результатів.

Основна ідея моделі формування родинних цінностей – гуманізація виховного процесу, тісна співпраця учителів і батьків в організації спільної діяльності щодо духовного виховання дітей, що сприяє формуванню морально-духовної життєво-компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі.

Шляхи реалізації.

- Вивчення стану сімейно-родинного виховання за допомогою психологічних тестів і методик, спостереження, аналізу впливу сім'ї на виховання та розвиток дитини.

- Індивідуальна та колективна співпраця з метою підвищення педагогічної культури батьків.

- Проведення тренінгових занять, спілкування.

- Вивчення позитивних сімейних традицій, створення літопису сімейних династій.

- Розроблення шляхів з підтримки соціально-незахищених родин, захист дитинства.

- Залучення батьків до всіх ланок навчально-виховного процесу школи.

- Створення тимчасових творчих груп з батьківської громадкістю для організації інноваційної діяльності школи.

- Реалізація дієвого спілкування у ланцюжку «класний керівник – учні – батьки» для забезпечення гармонії між школою і родиною.

- Інформування батьків щодо шкільного життя, освітнього процесу.

- Пропаганда здорового способу життя, культури здоров'я, запобігання негативному впливу соціуму на виховання дитини.

Структурно-змістовна модель формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних

ЦІЛЬОВИЙ КОМПОНЕНТ

Родина	Школа	Діти
<ul style="list-style-type: none"> Гармонізація сімейних стосунків. Підвищення психолого-педагогічної культури батьків. Формування довірливого ставлення до школи. Зацікавленість у вивченні особистості своєї дитини. 	<ul style="list-style-type: none"> Захист дитинства, протидія сімейному насильству. Розробка меморандуму співпраці «Єднання». Впровадження спільного проекту: «Скарбниця батьківської мудрості». Введення в освітній простір курсу: «Основи сім'ї» Співпраця: «Соціальні партнери – соціальний досвід». 	<ul style="list-style-type: none"> Виховання шанобливого ставлення до батьків. Формування дбайливого ставлення до родинних цінностей. Вивчення історії народу через родовід. Виховання поваги до праці вчителя.

ЗМІСТОВНИЙ КОМПОНЕНТ (ГРАНІ СПІВПРАЦІ)

Родина	Школа	Діти
<ol style="list-style-type: none"> Національна та полікультурна спрямованість виховання. Морально-культурний принцип. Ціннісне ставлення до праці. 	<ol style="list-style-type: none"> Гуманізація виховного процесу. Партнерська взаємодія та співпраця. Технологізація та інноваційність 	<ol style="list-style-type: none"> Особистісна орієнтація. ціннісне ставлення до себе. ціннісне ставлення до суспільства та держави. Ціннісне ставлення до сім'ї та родини.

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ КОМПОНЕНТ

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	ДОСУГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
<ul style="list-style-type: none"> Робота батьківського комітету. батьківські твори групи «Допомога». Співпраця з соціальними партнерами. 	<ul style="list-style-type: none"> Рада школи. Педагогічна рада спільно з батьківськими та учнівськими активами «Просвіта». Школа для батьків «Всеобуч». Платформа «Співпраця». Конференція: «Інноваційний аспект педагогіки партнерства». Впровадження курсу «Основи сім'ї» 	<ul style="list-style-type: none"> Психолого-педагогічний моніторинг. Проблемне та тематичне консультування. Спільні акції з профілактики шкідливих звичок. Тренінги для учасників навчально-виховного процесу. Анкетування. 	<ul style="list-style-type: none"> Проект «Історія мого роду». сімейно-родинні свята. Проект «Щаслива родина – міцна держава». Спільний відпочинок з батьками.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
“СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА № 15”
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Адреса: вул. Д. Кедріна, 49008
м. Дніпро, обл. Дніпропетровська
E-mail: sz015@dhp.dniprorada.gov.ua
Сайт: school-15.dnepredu.com

**Немцева Тетяна
Олександрівна**

Директорка: Немцева Тетяна Олександрівна

Координатор: Колісник Владислав Іванович

Коротка історична довідка:

Середня загальноосвітня школа №15 була
відкрита
2 листопада 1954 у м. Дніпро. Розміщена у
двох будівлях.

**Колісник Владислав
Іванович**

Пріоритетні напрямки роботи:

1. Реалізація системи профільного навчання:
журналістського, юридичного, економічного.
2. Психологічний супровід учасників педагогічного
процесу в їх діяльності з метою становлення позитивної
«Я- концепція»
3. Формування готовності педагогів до інноваційної професійної діяльності .
4. Удосконалення системи виховання людини високої моралі та культури.

Контингент учнів:

2023-2024 н.р. у закладі навчаються 964 учнів (29 класів);є 4 спортивні класи.

Контингент вчителів:

50 вчителів, з них кандидат педагогічних наук - 1, звання учитель-методист - 14,
старший учитель - 4,мають вищу категорію-29,першу -5,другу - 3,спеціаліст - 13.

Профілі навчання:

10-ті класи- українська філологія, правовий, економічний.

Участь в експериментальній роботі:

Рівень експериментального дослідження: обласний.

Тема науково-дослідної роботи в рамках експерименту:

«Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних
соціокультурних умовах»

Основна мета методичної роботи нашої школи:

- забезпечити гармонійний розвиток школяра.

- вивчення, збереження, примноження традицій і звичаїв українського народу, пропагування історії рідного краю, його минулого і сьогодення.
- виховувати в дітей та учнівської молоді громадянськість, патріотизм як найважливіші духовно-моральні та соціальні цінності, готовності до активного прояву в різних сферах життя суспільства;
- встановити тісний контакт між учительським та батьківським колективами. Виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, обережного ставлення до природи;
- розвивати інтелектуальні, духовні, трудові, художньо-естетичні риси, розумні потреби та установки, ініціативність, творчі здібності й таланти вихованців,
- стимулювати постійне зростання вихованців як особистостей, прагнення до самовираження, самореалізації та самоствердження, активної діяльності, здатність до виконання громадянського обов'язку.

Провідні фахівці:

Ільїна Галина Іванівна, учитель української мови та літератури.

Полякова Людмила Леонідівна, учитель фізики

Кількість учнів:

2 класи, 74 учні.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання.

Інтеграція в базові предмети:

- предмети гуманітарного циклу (перегляд та аналіз художніх фільмів, створення сценаріїв,
- проведення театралізованих вечорів, створення навчальних проєктів)

Короткий опис моделі з формування системи родинного виховання

Суть нашої моделі полягає в тісній співпраці школи, сім'ї і громади. У школі ми озброюємо знаннями щодо родинних цінностей, надаємо дітям потрібні уміння і навички. Працюючи із родиною, налаштовуємо батьків на правильне розуміння поняття «родини», адже ази поведінки, культури закладають саме в сім'ї. Через громаду учні реалізують суспільно корисні, соціально значущі проєкти, де використовують набуті знання і уміння.

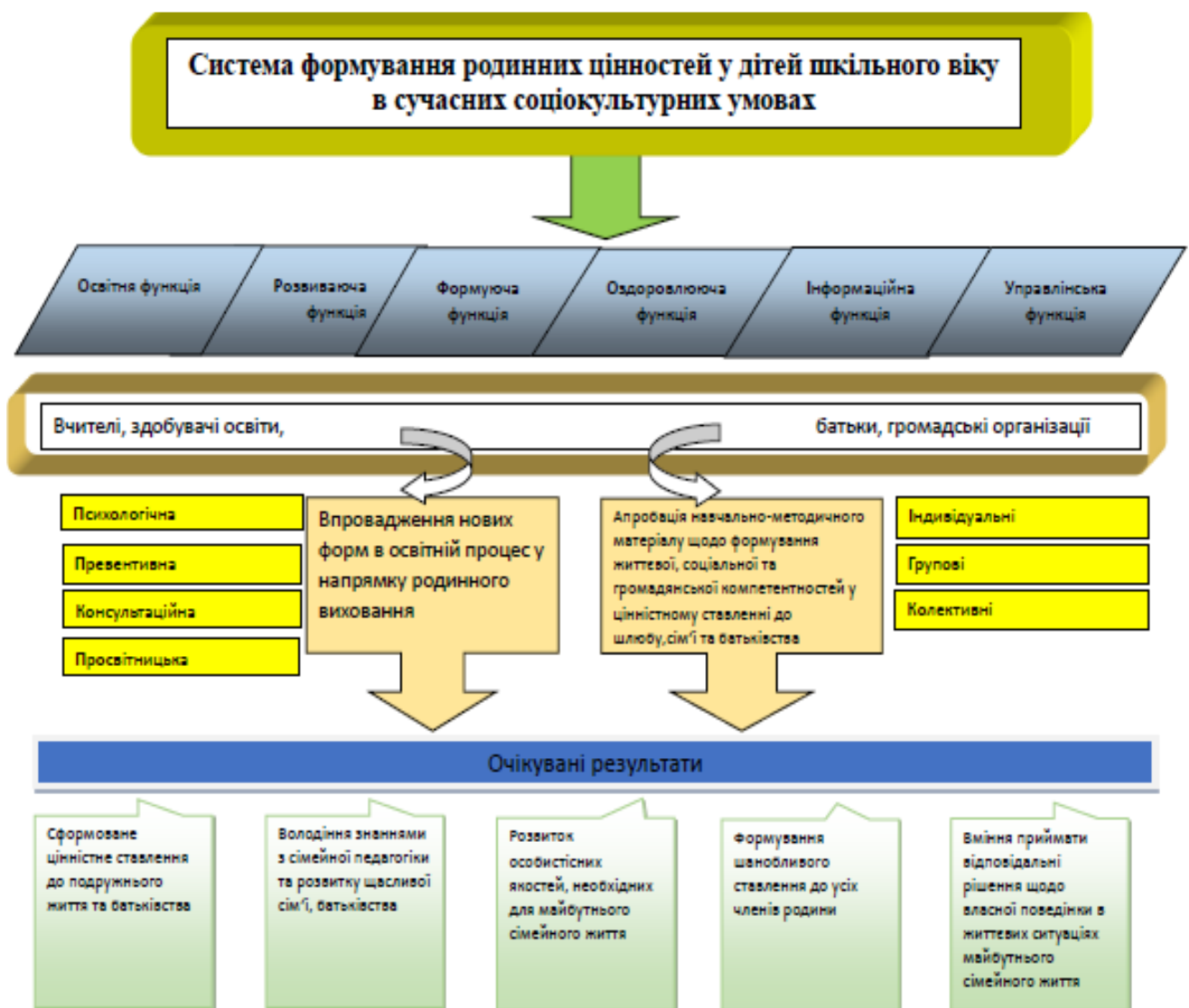
Наша модель враховує необхідність підготовки дитини до ефективної взаємодії соціальним середовищем на всіх етапах - від отримання виклику до шляхів подолання ризиків.

Проведення факультативів за програмою «Родинна фортеця».

Заходи, спрямовані на родинне виховання

- Участь у науково-методичному семінарі «Духовність як ціннісна фундація нової української школи в сучасних воєнних умовах»
- Організовано круглий стіл «Українська національна ідея і християнські цінності як її невід'ємна основа»

- Організовано телеміст вчителів Львівщини та Дніпропетровщини з питань вивчення предметів духовно-морального спрямування на уроках християнської етики в школах.
- Провели тематичні виховні заняття «Моя родина», «Родинне дерево».
- Проведені бесіди «Мої права та обов'язки в родині», «На сонці тепло, а біля матері-добре»
- Дидактичні ігри «Назви лагідно», «Хто за що відповідає», ручна праця «Подарунки для матусі і для любої бабусі».

ДНІПРОВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 41 ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 49087 С. Ковалевської 71-А
м. Дніпро, Дніпропетровська область

E-mail: shvr_dp@ukr.net

Сайт: <https://www.gymnasium41.ukr.education/>

**Слінченко
Галина
Михайлівна**

Директорка: Слінченко Галина Михайлівна

Координаторка: Чічеріна Ганна Анатоліївна

Коротка історична довідка: 16 липня 1997

року відкрито неповну середню школу
вільного розвитку;

2004 рік – Комунальний заклад освіти

«Середня загальноосвітня школа вільного
розвитку»;

2010 рік – «Навчально-виховний комплекс №

41 «середня загальноосвітня школа вільного розвитку –
дошкільний навчальний заклад» Дніпровської міської ради;
2023 рік — Дніпровська гімназія № 41 Дніпровської міської
ради.

Пріоритетні напрямки роботи

1. Формування гармонійної, розвиненої особистості дитини.
2. Організація цілісного підходу до освітнього процесу.
3. Використання STEM – технологій, як засобу формування мотивації до науково-дослідницької роботи.
4. Впровадження педагогіки партнерства.
5. Розробка та впровадження стратегії національно-патріотичного виховання учасників освітнього процесу.

Контингент учнів: у 2023-2024 н. р. в закладі навчаються 305 учнів (11 класів)
та 22 вихованця дошкільної групи.

Контингент учителів: в закладі 24 учителя, 12 мають вищу категорію, з них
мають педагогічне звання Учитель-методист - 8 та старший учитель - 2. Перша
категорія - 2, друга категорія - 3, спеціаліст - 7.

Методична робота закладу:

- забезпечення практичної спрямованості освіти шляхом раціонального поєднання класичної та інноваційної навчальної діяльності;
- проведення методичних заходів, спрямованих на розвиток творчих можливостей педагогів;

**Чічеріна Ганна
Анатоліївна**

- створення умов для педагогічного зростання, розвитку творчого потенціалу кожного педагогічного працівника закладу, формування в учителів готовності до впровадження сучасних педагогічних інноваційних технологій;
- реалізація особистісного підходу в організації освітньої роботи та розвиток творчих здібностей учнів та вчителів;
- вивчення та узагальнення й поширення кращого педагогічного досвіду.

Профілі навчання:

5, 6-а, 7-а — інформатичний;

6-б, 8, 9 - філологічний;

7-б - з вивченням курсів духовно-морального спрямування.

Участь в експериментальній роботі. Обласний рівень експериментальної діяльності.

Тема науково-дослідної роботи в рамках експерименту “Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах”.

Провідні фахівці: Чічеріна Ганна Анатоліївна учитель предметів духовно-морального спрямування, технології та інформатики, курсу “Школа подружнього життя”.

Бродова Тетяна Богданівна завуч з виховної роботи.

Васильєва Наталія Борисівна педагог організатор.

Бондаренко Лідія Олегівна учитель історії.

Балабанова Ірина Олександрівна учитель молодших класів.

Башмак Інна Русланівна учитель молодших класів.

Мисак Людмила Петрівна учитель молодших класів.

Пилипенко Яна Юріївна учитель молодших класів.

Кількість експериментальних класів, к-ть учнів, охоплених експериментальною роботою:

305 учнів (11 класів), кожен клас на рівні інтеграції у предмети та залучення у виховну роботу;

8 клас на рівні впровадження курсу “Школа подружнього життя”;

5-6-7 клас на рівні впровадження курсу “Духовність і мораль в житті людини і суспільства”.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання

Навчальна: факультативи, курси, інтеграція в базові предмети (обговорення актуальних тем сімейного спрямування, акцентування уваги учнів на сімейних цінностях, створення проєктів “Моя сім’я у майбутньому”, “Сімейні традиції”, “Спорт і здоров’я у родині”, “Козацькому роду нема переводу” та залучення дітей до активної діяльності по створенню поробок, листівок, виставок).

Виховна: святкування національних і суспільних свят “Свято Миколая”, “Різдво”, “Великдень”, “Масляна”. Об’єднання шкільної спільноти у підготовці та проведенні урочистих заходів “Свято гарбуза”, “Чарівний ліхтарик”, “Різдвяна спіраль” та благодійних акцій і ярмарків. Участь у різних заходах до “Дня матері”, “Дня батька”, “Дня вишиванки”.

Позакласна: музейна педагогіка як засіб формування національно-патріотичного, культурологічного світогляду. Об'єднання родин у волонтерській діяльності, допомога пораненим бійцям, онлайн підтримка та привітання.

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів:

курс “Школа подружнього життя” Олійник О.; “Духовність і мораль в житті людини і суспільства” Жуковський В.

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання.

1). Презентація освітніх заходів на сторінці інтернет платформ Гімназії № 41 Facebook та Instagram.

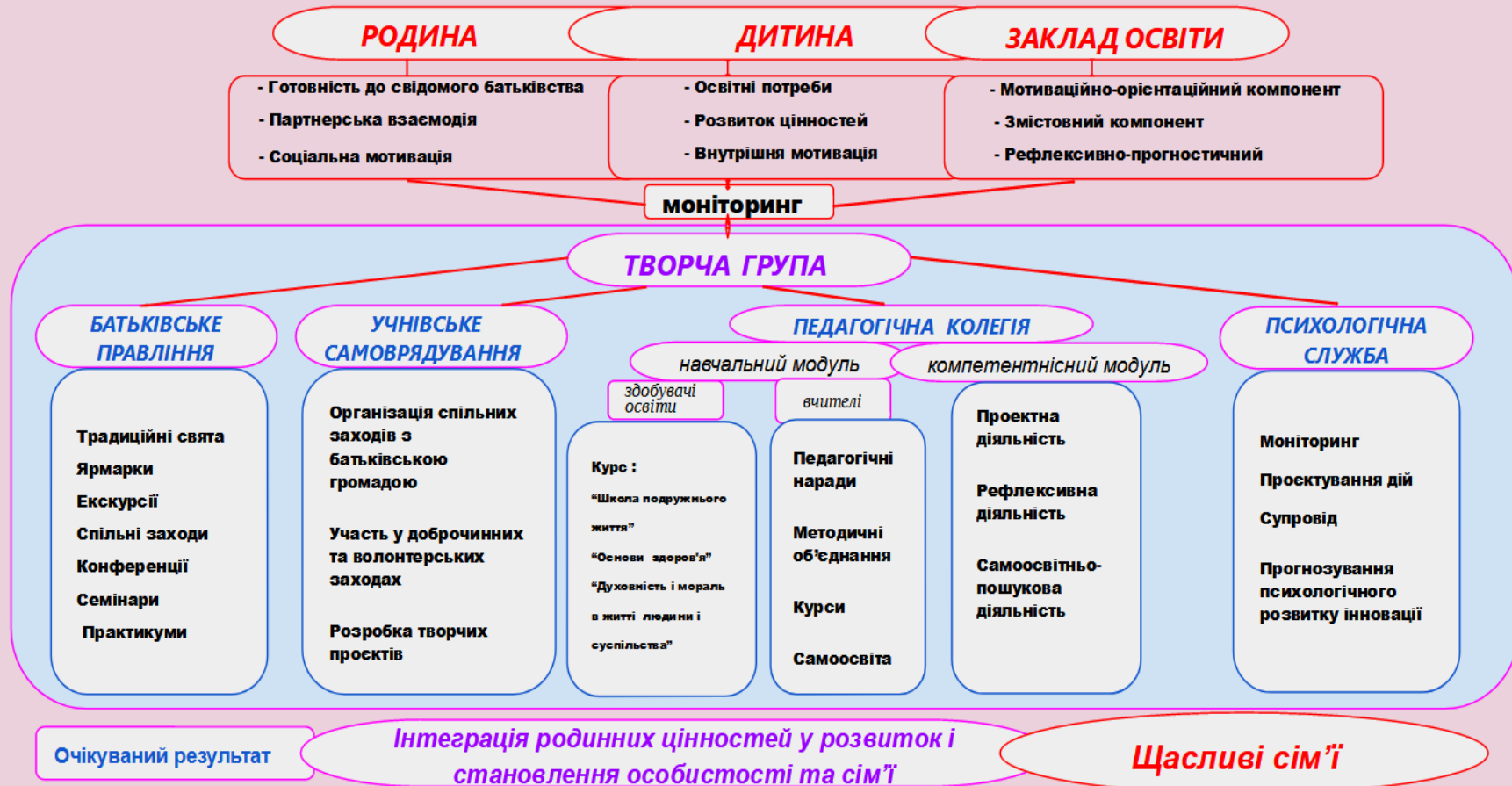
2). Презентація, відео та фото звіти про участь шкільної спільноти у святкуванні традиційних родинних свят та урочистих подій на сторінці інтернет платформ Гімназії № 41 Facebook та Instagram.

3). Проведення круглого столу, презентація досвіду роботи, презентація проєкту “Моя щаслива сім’я” та “Формула щасливої сім’ї”.

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання

Модель відтворює напрямки ефективної взаємодії між творчою групою та діючими структурними компонентами: батьківським правлінням, учнівським самоврядуванням, психологічною службою, педагогічною колегією та її складовими. Сутність дії структурних компонентів полягає у впровадженні змін за поданими напрямками, та творчій співпраці. Координуюча дія творчої групи пов’язана зі створенням умов для гармонійного поєднання дій, моніторингу впровадження інновації та прогностичного оновлення діяльності у напрямку, родини, дітей, закладу освіти. Створення цієї моделі є відліком, що має на меті подальше удосконалення та використання в освітній діяльності Гімназії.

*Модель інноваційної діяльності
Дніпровської гімназії №41 ДМР в умовах експерименту обласного рівня
“Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах”*

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«СПЕЦІАЛІЗОВАНА ШКОЛА № 44
ПРИРОДНИЧО-МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ»
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Адреса: 49026, вул.Софії Ковалевської,
буд.6

м.Дніпро, Дніпропетровська область
Телефон: (066) 244 69 57

E-mail: zso44@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: http://sp_school44.dnepredu.com

**Корусевич Юлія
Анатоліївна**

Директорка: Корусевич Юлія Анатоліївна

Координатори:

Онопрієнко Тетяна Іванівна (I-II етапи)

Бакланова Олена Анатоліївна (III-IV етапи)

**Онопрієнко
Тетяна
Іванівна**

Коротка історична довідка: Школа побудована в 1971 році. Як спеціалізований заклад освіти природничо-медичного профілю школа здійснює освітню діяльність з 2003/2004 навчального року. Наразі комунальний заклад освіти «Спеціалізована школа № 44 природничо-медичного профілю» Дніпровської міської ради - заклад загальної середньої освіти I - III ступенів (I ступінь - початкова школа, II. ступінь – основна школа, III ступінь – старша школа) здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту

**Бакланова
Олена
Анатоліївна**

навчального закладу, затвердженого наказом департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради від 25.11.2016 № 271.

У 2019 році отримано ліцензію на провадження освітньої діяльності, ліцензований обсяг 870 осіб та ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

З урахуванням вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту», рішенням Дніпровської міської ради затверджено План заходів щодо подальшого функціонування закладів освіти Дніпровської міської ради. Згідно цього плану заклад освіти у 2024 році чекає на перепрофілювання-зміну типу закладу на гімназію.

З метою підвищення авторитету та ролі сім'ї у вихованні та соціалізації учнівської молоді з 2019/2020 навчального року колектив школи долучився до проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку у сучасних

соціокультурних умовах» на період 2019-2024 років, відповідно до наказу департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 18.07.2019 № 402/0/212-19.

Контингент учнів: 670 учнів, 27 класів.

Контингент вчителів: 43, з них вчителів методистів – 9, старших вчителів – 6, мають вищу категорію – 24, першу категорію – 6, другу категорію – 4, спеціалістів – 5, молодших спеціалістів – 3, мають державні нагороди - 2 ("Відмінник освіти").

Основна мета методичної роботи закладу освіти тісно пов'язана з педагогічною проблемою школи «Формування соціально активної творчої особистості учня на засадах створення сприятливого освітнього середовища через реалізацію компетентнісного та діяльнісного підходів» та обласним педагогічним проектом «Педагогічні стратегії розвитку самоефективної особистості в освітньому просторі Нової української школи». Головним завданням школи та батьків є створення умов для повноцінного становлення дитини, забезпечення почуття захищеності, довіри, формування досвіду життєдіяльності учнів, розвитку загальнонавчальних (організаційних, загальнопізнавальних, діагностичних) умінь; моделювання поведінки в різних життєвих ситуаціях; пізнання учнями своїх прав, можливостей і обов'язків, а також правильного ставлення до всього, що їх оточує.

Профілі навчання: біолого-хімічний, математичний, філологічний.

Участь у експерименті: відповідно до наказу департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 18.07.2019 №402/0/212-19 «Про проведення експерименту регіонального рівня «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»» КЗО «Спеціалізована школа № 44 природничо-медичного профілю» ДМР була визначена як базовий заклад освіти для проведення дослідно - експериментальної роботи регіонального рівня за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» на 2019-2024 р. р..

Наказом закладу освіти від 30.08.2019 №115-г «Про участь закладу освіти в дослідно-експериментальній роботі регіонального рівня «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»» створено та затверджено склад творчої групи дослідно-експериментальної роботи.

Тема науково-дослідної роботи: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

Провідні фахівці: Онопрієнко Тетяна Іванівна - вчитель зарубіжної літератури, відповідальна за впровадження факультативу «Основи сім'ї»; Столяренко Вікторія Миколаївна - педагог- організатор, відповідальна за зв'язки з батьківською громадськістю; Бондаренко Вікторія Сергіївна - практичний психолог, відповідальна за психолого-методичний супровід учасників експерименту; Жданюк Олена Олегівна - вчитель української мови та літератури, відповідальна за науково-методичний супровід; Малишко Любов Дмитрівна - вчитель біології, основ здоров'я, відповідальна за відпрацювання діагностичних методик; Лебеденко Олена Миколаївна - учитель хімії, відповідальна за ведення

документації, формування бази методичних наробок; Цислевська Тетяна Миколаївна - бібліотекар, відповідальна за інформаційно-методичне забезпечення експерименту.

Кількість експериментальних класів, к-ть учнів, охоплених експериментальною роботою: 670 учнів, 27 класів.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання:

Педагогічна рада (педагогічні читання) «Базові цінності сімейного виховання та особливості духовної сфери внутрішньосімейної взаємодії батьків і дітей в сучасному світі»; участь у науково - практичних конференціях всеукраїнського, обласного, регіонального рівнів: Всеукраїнський форум «Освіта, базована на цінностях» (другий Всеукраїнський з'їзд педагогів із духовно-морального виховання), обласна науково-практична конференція «Нова українська школа у поступі до формування світоглядних цінностей учасників освітнього процесу», Всеукраїнська аналітико-мотиваційна конференція «Уроки 2020 року, виклики і завдання для християн на 2021 рік», круглий стіл «Актуальні проблеми місцевого самоврядування в контексті розбудови української держави на традиційних цінностях»; Всеукраїнський онлайн-семінар «Стан та перспективи викладання предметів духовно-морального спрямування у закладах загальної середньої освіти»; зустріч-нарада з Буковинським А.Й., автором програми «Основи сім'ї», презентація курсу, запитання-відповіді. в науково-методичному семінарі «Духовність як ціннісна фундація нової української школи в сучасних воєнних умовах», участь онлайн у круглому столі Національного університету «Острозька академія» «Українська національна ідея і християнські цінності як її невід'ємна основа», онлайн-семінарі за програмою «Школа подружнього життя»; анкетування «Моя родина» (для учнів); «Чи хороший Ви батько/мати?» (для батьків учнів); «Які ви батьки?» (для батьків учнів); анкетування «Оцінка морально-психологічного клімату сім'ї» в рамках факультативного курсу «Основи сім'ї» для здобувачів освіти 11 класу; тренінг «Цінність родини»; батьківські збори, виховні заходи, години спілкування «Всі добрі справи починаються з сім'ї», «Тепло єдиної родини», «Моя родина - історії краплина»; класні години з родинного виховання до Дня людей похилого віку, до Великодня, до Дня матері, до Дня вишиванки, до Міжнародного дня сім'ї. Учні 1-11 класів брали активну участь у різноманітних заходах «Моя сім'я – моє багатство», «Немає вищої святині, ніж чисте сяйво доброти», «Бабуся- мудрості криниця», «Традиції моєї сім'ї», «Серця плекаємо в любові», «Що означає родина для людини», «Сила кожної людини – в дружній родині», «Що таке щаслива сім'я»; спортивне родинне свято «Тато, мама і я - спортивна сім'я»; фотовиставка «Наша родина», стенд із пошуковими учнівськими роботами «Родинне дерево», виставка малюнків «Портрет моєї сім'ї».

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи: (навчально-методичні розробки експериментального закладу).

«Всі добрі справи починаються з сім'ї» - Кузнецова Олена Іванівна;

«Без сім'ї немає щастя на землі» - Малишко Любов Дмитрівна;

«Родина – безцінний скарб людини. Родинне виховання дітей та молоді та їх підготовка до сімейного життя» - Ситник Олена Василівна;
«Значення сім'ї в житті людини» - Лебеденко Олена Миколаївна;
«Щаслива родина-щаслива дитина» - Євсеєнкова Оксана Григорівна;
«Родина – носій духовності і моралі» - Красько Наталія Вікторівна.

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів: факультатив для учнів 10 і 11 класів «Основи сім'ї», авторська програма Буковинського А.Й, кандидата філософських наук, експерта з питань сімейної політики та сімейних відносин, президента Всеукраїнського благодійного фонду «Сім'я».

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання: вчителі школи розробили конспекти уроків на теми: «Щаслива сім'я – яка вона», «Любов до Батьківщини починається з родини», «Етичні правила взаємин у сім'ї: доброта, взаєморозуміння, спілкування», «Тепло єдиної родини», «Трудове виховання в родині» для методичного посібника на допомогу педагогам, які працюють в експерименті.

Досягнення учнів, педагогічних працівників на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях (за темою експерименту, якщо є)

Учень 9-А класу Гега Михайло став переможцем в обласному конкурсі «Права людини і гендерна рівність в Україні» в номінації «Гендерна рівність та державна політика» і отримав диплом II ступеню. Учениця 10-В класу Порцина Ліка стала призером Всеукраїнського конкурсу есе «Війна в моїй родині», Всеукраїнського конкурсу есе та малюнків «Я маю право на життя» (диплом III ступеня).

Участь у конкурсах за темою експерименту (якщо приймали).

Учні нашої школи брали участь у таких творчих конкурсах: «Собори наших душ», «Святий Миколай в гості завітай» (роботи з образотворчого мистецтва), літературний міський конкурс декоративно-образотворчого мистецтва «Дебют» (1 місце), «Кращий майстер народних ремесл» (3 місце); міський дитячий конкурс з дизайну та декору «Крок у майбутнє»; Всеукраїнський конкурс дитячого малюнку «Зоологічна галерея» (1 місце), міський фотоконкурс «Моя Україна» (2 та 3 місця).

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання:

Модель

становлення ціннісно-орієнтованого та компетентнісно-формуючого родинного виховання.

Творчою групою школи створено модель роботи педагогічного колективу в експерименті.

Протягом першого, другого, третього та четвертого етапів дослідно-експериментальної діяльності за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку у сучасних соціокультурних умовах» проводилася робота з батьківською громадськістю, учнівським та педагогічним колективом. Форми проведення були як традиційні, так і інноваційні. Свої наробки вчителі узагальнювали за напрямками: навчальна робота, виховна робота, робота з батьками.

Мета моделі: узгодити напрямки діяльності педагогічного колективу, батьків, громадських організацій щодо формування у дітей шкільного віку позитивного ставлення до сім'ї, членів родини, моральних родинних цінностей в сучасних соціокультурних умовах.

У моделі виокремлено основні функції закладу освіти: освітня, розвиваюча, формуюча, оздоровлююча, інформаційна та управлінська.

Впровадження нових форм роботи в родинному вихованні: психодіагностична, превентивна, консультаційна, просвітницька; апробація навчально-методичного матеріалу щодо формування життєвої, соціальної та громадянської компетентностей у ціннісному ставленні до шлюбу, сім'ї та батьківства (використання індивідуальних, групових, колективних форм), дало такі результати:

- сформоване ціннісне ставлення до подружнього життя та батьківства;
- володіння знаннями з сімейної педагогіки та розвитку щасливої сім'ї, відповідального батьківства;
- розвиток особистісних якостей, необхідних для майбутнього сімейного життя;
- виховання шанобливого ставлення до усіх членів родини;
- вміння приймати відповідальні рішення щодо власної поведінки в різноманітних життєвих ситуаціях майбутнього сімейного життя.

Модель

роботи комунального закладу освіти «Спеціалізована школа №44 природничо-медичного профілю» Дніпровської міської ради в експерименті «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
"НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС № 57
"ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
І СТУПЕНЯ – ГІМНАЗІЯ "
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Адреса: 49098 м. Дніпро, вул. Прогресивна, 3А
Телефон: 050 34000 01 79,
E-mail: zso57@dhp.dniprorada.gov.ua
Сайт: <https://school57.dnepredu.com>

**Кордіна
Тетяна
Іванівна**

Директорка: Кордіна Тетяна Іванівна

Координаторка: Зінченко Ірина Олександрівна

Історична довідка:

Рік заснування закладу 1975. Навчальний заклад розпочав свою діяльність 1 вересня 1975 року як СШ №75.

З 1 січня 2006 року має статус НВК №57.

Контингент учнів: у 2023-2024 навчальному році 34 класи, 995 учнів. Освітній процес здійснює 58 педагогічних працівників, з них 4

педагогічні працівники знаходяться в декретній відпустці, 1 сумісник та 14 працівників обслуговуючого персоналу.

25 – «учитель — методист»,

3 – «старший учитель»,

33 – «спеціаліст вищої категорії»,

15 – «спеціаліст I категорії»,

3 – «спеціаліст II категорії»,

7- «спеціаліст»,

11 – «Відмінник освіти України»

Стратегічна мета діяльності освітнього закладу:

- виявлення і максимальний розвиток індивідуально значущих позитивних задатків кожного здобувача освіти, формування інтересу до пізнання, бажання та вміння навчатися, надання особистої можливості визначитися та реалізовуватися в тій галузі діяльності, яка найбільш відповідає її потенціальним здібностям.

Діяльність освітнього закладу базується на таких принципах:

- демократичність, гуманізація, доступність створення умов для кожної дитини, її всебічного розвитку;
- розвивальний характер навчання і виховання;
- співпраця, співтворчість учителя і здобувачів освіти;
- диференціація, індивідуалізація навчання і виховання.

Профілі навчання: іноземна філологія, українська філологія, математичний.

**Зінченко
Ірина
Олександрівна**

Участь в експерименті: відповідно до наказу департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації КЗО НВК №57 ДМР була визначена як базовий заклад освіти для проведення дослідно - експериментальної роботи обласного рівня за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» на 2019-2024 р. р.

Кордіна Тетяна Іванівна- відповідальний експерт, Зінченко Ірина Олександрівна - керівник групи, відповідальна за підготовчий етап, Максимова Інна Вікторівна- відповідальна за впровадження факультативу «Родинні цінності», Байнак Катерина Вікторівна- відповідальна за науково-методичний супровід, Бойко Валентина Володимирівна- відповідальна за зв'язки з батьківською громадою.

Кількість експериментальних класів: 4 класи, 101 учень.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання:

на першому етапі сформували загальну гіпотезу дослідження на підставі аналізу наукових та науково-практичних джерел; визначили пріоритетні установки та основні напрямки експериментальної роботи, підготували координаторів та вчителів до викладання факультативних курсів та спецкурсів з родинного виховання. На другому етапі творча група створила умови для реалізації програми експерименту. Будо розроблено модель становлення ціннісно-орієнтованого та компетентнісно-формуючого родинного виховання. Відпрацьовано діагностичні методики: діагностика рівня готовності педагогічних колективів до здійснення науково-дослідницької експериментальної роботи; діагностика учасників експерименту – учнів, батьків, учителів, проведення соціологічного дослідження.

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи:

участь у науково - практичних конференціях Всеукраїнського, обласного, регіонального рівнів: Всеукраїнський форум «Освіта, базована на цінностях», обласна науково-практична конференція " Нова українська школа у поступі до формування світоглядних цінностей учасників освітнього процесу", Всеукраїнська аналітико-мотиваційна конференція «Уроки 2020 року, виклики і завдання для християн на 2021 рік», круглий стіл " Актуальні проблеми місцевого самоврядування в контексті розбудови української держави на традиційних цінностях!». Вчитель Бойко Валентина Володимирівна розробила конспекти уроків на теми: «Етичні правила взаємин у сім'ї: довіра і вірність як цінності сімейного життя»; «Молода сім'я з новонародженим» для створення методичного посібника на допомогу вчителям, які працюють в експерименті.

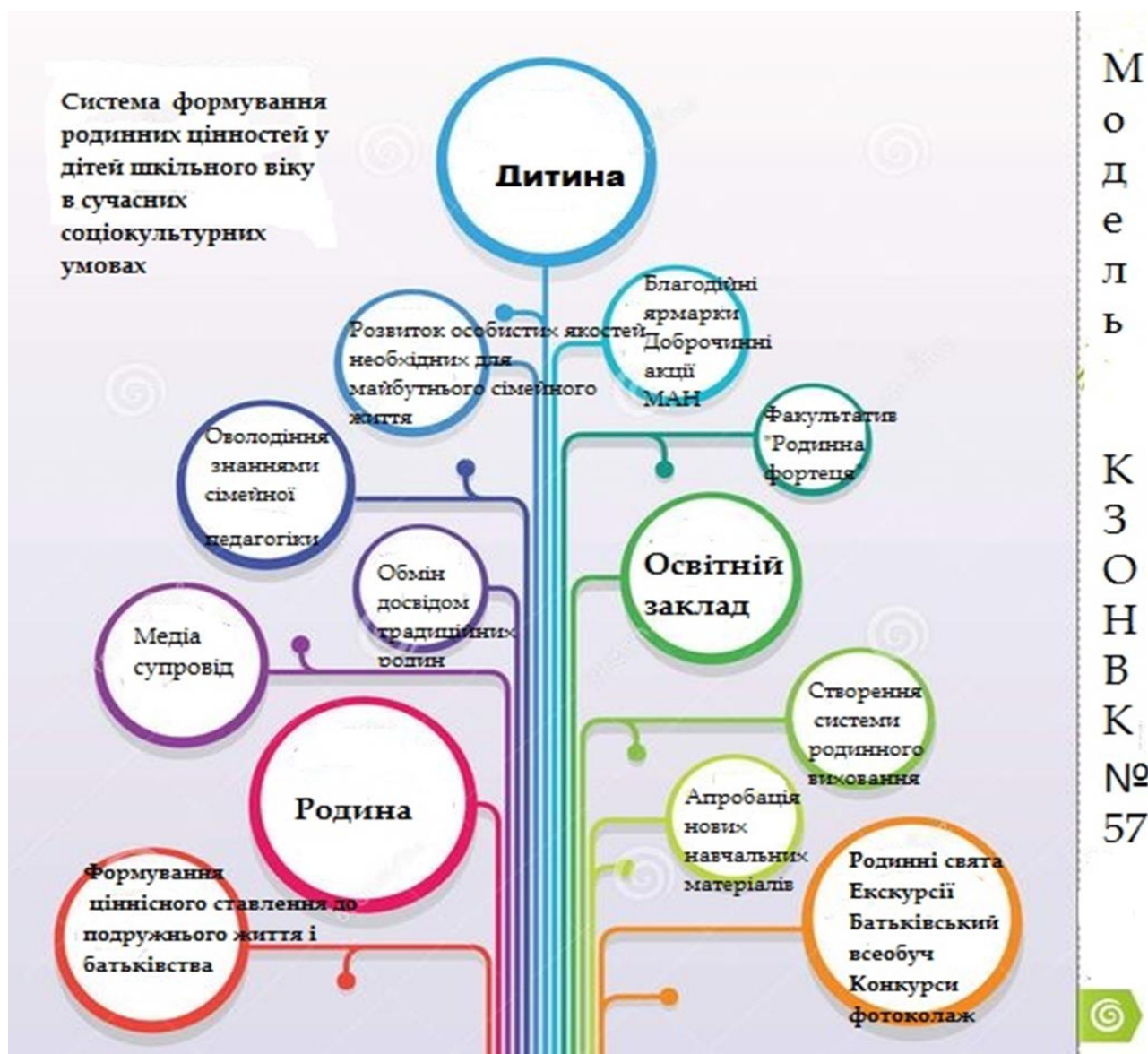
Назва авторської програми факультативу: програма факультативу з родинного виховання «Родинна фортеця».

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання: виховні години «Родинне дерево», «Моя сім'я – моє багатство»; (1-11 класи), створення відеоролика «Традиції української сім'ї»(3-4 класи), челендж «Щаслива родина-міцна Україна» (5-7 класи), тематичний тиждень «Моя сім'я від «А» до «Я»»(1-11 класи), тренінгові заняття «Перерване життя»(10-11 класи), психолого-педагогічний експеримент «Один день з життя родини» (10-11 класи), арт-пікнік «Сімейні традиції відпочинку» (3-4

класи), година спілкування «Що для мене є сім'я» (8-9 класи), батьківський всеобуч «Виховання без насильства», хакатон для педагогічних працівників «Алгоритм дій педагогів щодо виявлення та запобігання домашньому насильству». Для учнів 10-11 класів були проведені зустрічі з благодійними організаціями, які провели інформаційні бесіди на теми: «Чиста любов підлітків», «Сім'я - це найбільший скарб».

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання:

модель базується на створенні системи родинного виховання через формування у здобувачів освіти життєвої, соціальної та громадянської компетентностей в сучасному закладі освіти, що забезпечує: формування ціннісного ставлення до подружнього життя та батьківства; оволодіння знаннями з сімейної педагогіки з метою створення та розвитку щасливої сім'ї та формування відповідального батьківства; розвиток особистісних якостей, необхідних для майбутнього сімейного життя; виховання шанобливого ставлення до усіх членів родини.

ДНІПРОВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 62 ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 49089, м. Дніпро, вул. Будівельників, 26

Телефон: +38(067)6335967

E-mail: zso62@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: <https://school62.dp.ua/>

Директорка: Світлична Олена Василівна

Координаторка: Назаренко Олена Володимирівна

Світлична Олена
Василівна

Коротка історична довідка про заклад освіти: У липні 1950 року була відкрита 62 школа в приміщенні барачного типу. У 1951 р. – перший випуск учнів сьомого класу. У грудні 1952 року була відкрита нова

Назаренко Олена
Володимирівна

будівля закладу за теперішньою адресою. Школа була єдиною на мікрорайоні і працювала у три зміни: I зміна – 8.00-13.00, II зміна – 11.20-16.30, III зміна – 14.00-20.00. Всього навчалось 2500 учнів. У 1975 році здійснено реконструкцію будівлі закладу. З 1988 р. освітній процес проводиться тільки в I зміну. У період 1982-1992 рр. – побудовано другий корпус закладу, в якому розташований один із найбільших спортивних залів освітніх закладів міста. У 1993 році відкрито краєзнавчий музей. У 2018 році здійснено реконструкцію стадіону. У 2019 році виконано роботи за європейським проектом енергоефективності закладів освіти.

У класах *спортивного (футбол, плавання, баскетбол), юридичного, економічного профілів навчались чемпіони обласних, всеукраїнських та міжнародних змагань*, переможці обласних та всеукраїнських олімпіад і конкурсів. Забезпечено тісний зв'язок з вищими навчальними закладами, спортивними школами, коледжами міста, спортивними клубами «Дніпро», «Інтер», центрами дитячої творчості. У закладі працювали гуртки петриківського розпису, ансамбль народного танцю «Серпантин», секції черлідінгу, бадмінтону, стрільби, футболу, баскетболу. Школа - активний учасник конкурсів, фестивалів, виставок, дослідно-експериментальних проєктів.

У вересні 2023 року на виконання законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» комунальний заклад освіти «Середня загальноосвітня школа № 62» Дніпровської міської ради перепрофільовано на гімназію.

Контингент учнів: у 2023 - 2024 навчальному році у закладі навчаються 760 учнів (27 класів, з них 7 класів з дітьми з особливими освітніми потребами).

Контингент вчителів: 49, з них мають вищу категорію -28, вчителів-методистів – 17, старших вчителів – 4, перша категорія – 7, друга категорія – 3, спеціаліст – 11, кількість нагороджених нагрудним знаком «Відмінник освіти України» - 3.

Профілі навчання: 1I,2I, 3I,4I, 5I, 5In, 6I, 6In, 7I, 8I,9 I класи - «Інтелект України»

Участь в експерименті. Обласний рівень експериментальної діяльності.

Тема науково-дослідної роботи: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

Провідні фахівці:

Деркачова Ганна Юріївна – вчитель основ здоров'я

Поліщук Наталія Ігорівна – вчитель основ здоров'я

Дембіцька Наталія Леонідівна – психолог гімназії

Кількість експериментальних класів та кількість учнів охоплених експериментальною роботою: 10 -11 класи (2021-2022,2022-2023 р.р.) – 73 учня

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання: Участь в експерименті є органічним продовженням освітньої діяльності колективу гімназії. Створюються авторські розробки за темою експерименту. Гімназія урізноманітнює позакласну виховну роботу серед усіх учасників освітнього процесу, впроваджуючи спільні заходи з батьками - родинні свята, екскурсії, конкурси. На батьківських зборах батьки діляться власним досвідом. Проведено педагогічні читання, семінари, педагогічні ради, де педагоги обмінювались досвідом, вивчали тематичні матеріали. Педагогами закладу написано статті за темами «Виховання – основний батьківський обов'язок», «Завдання, зміст і методика виховання дітей у сім'ї», «Види і методи роботи з батьками учнів», «Співпраця вчителя початкових класів і батьків».

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи:

1. Поради батькам «Вузлики на пам'ять» – Назаренко О.В., ЗДНВР.

2. Брошура «Пам'ятка для батьків» – Назаренко О.В., ЗДНВР.

3. Проекти «З родини йде життя дитини», «Мій родовід».

4. Авторські розробки до програми факультативу «Родинна фортеця» за темами: «Приклади сімейного благочестя» - Поліщук Н.І., вчитель основ здоров'я, «Міцна родина – щаслива дитина»

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів: «Родинна фортеця».

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання:

1. Проведено педагогічну раду «Родина в кожного своя».

2. Психолого-педагогічний семінар для колективу гімназії «Сучасні форми роботи із батьками».

3. Психолого-педагогічний тренінг «Згуртування колективу, спільна робота – спільні інтереси».

4. Тематичний тиждень родинно-сімейного виховання «Моя сім'я від А до Я».

5. Форум-презентація «Інноваційні практики роботи з батьками в сучасній освіті»

Участь у конкурсах за темою експерименту та досягнення учнів, педагогічних працівників на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях:

1. Всеукраїнський урок доброти - Сертифікат учасника. Участь взяли всі класи.
  2. I місце у Всеукраїнському конкурсі «UA – символи життя» - Ніколаєва Поліна (2-А), Гаврилова Мілана (1-І), Діжа Меланія (1-А), Кузьменко Софія (5-І), Молдован Марія (5-І), Синячевська Дарина (3-Б),
  3. Всеукраїнський конкурс «Handmade і український стиль» - Сокурєнко Дар'я (6-І), II місце
  4. Подяка міського голови «Зерно проросте, наша земля відновиться і розквітне» - Туртуріка Міріам (2-А),
  5. Всеукраїнський конкурс «Оберегова лялька-мотанка» - Гайдученко Анастасія (2-А, дитина з ООП) та Гайдученко М.М. (мати), I місце
  6. Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти- 2019» Диплом за активну участь в реформуванні національної системи освіти.
  7. Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти - 2022» Срібна медаль в номінації «Сучасний заклад освіти - територія збереження та зміцнення здоров'я»
- МОДЕЛЬ роботи навчального закладу:** Складаючи модель по формуванню системи родинного виховання, педагогічний колектив гімназії об'єднав заклади, з якими тісно співпрацює. Основними ланками є шкільна родина діти – батьки – вчителі. До співпраці у формуванні родинних цінностей залучаємо громадські організації, органи місцевого самоврядування, центри дитячої творчості, музичні та спортивні школи. Тільки у тісній співпраці можна виховати особистість, яка розуміє, поважає та зберігає родинні цінності (любов, здоров'я, сімейні традиції, патріотизм, взаємоповага, родовід, обереги, турбота, родинне спілкування)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ «СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА № 101» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 49048, вул. Високогірна, 29-Д,
м. Дніпро, Дніпропетровська область

Телефон: (+ 38) 093 282 77 99

E-mail: sz101@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: school101.dp.ua

**Шепель Алла
Борисівна**

Директорка: Шепель Алла Борисівна

Координаторка: Полякова Наталя Ветиславівна

Коротка історична довідка: рік заснування – 1899, у 1986 році введено в експлуатацію нове приміщення школи. У 01.09.2024 року заклад буде відзначати своє 125 річчя.

Контингент учнів: 691 учні, 26 класів.

Контингент вчителів: всього вчителів – 42: Із них мають: вищу категорію – 27,

першу – 3, другу – 1, спеціаліст – 11; педагогічне звання: вчитель-методист – 12, старший вчитель – 7; нагороджені нагрудним знаком «відмінник освіти України» – 3.

Профілі навчання: математичний, іноземна філологія.

Пріоритетні напрямки роботи закладу:

- організація пошуку, розробки і апробації нового змісту освіти і виховання учнів, форм і методів його реалізації;
- орієнтація освітнього процесу на розвиток здібностей, схильностей та потреб кожного учня;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці учасників освітнього процесу;
- створення позитивного емоційно-психологічного клімату, особистих взаєностосунків та соціально-педагогічних умов;
- збагачення діяльності педагогів школи новими прогресивними методами і засобами навчання обдарованих дітей;
- розвиток особистості і професійних якостей педагогів, які необхідні для їх соціально-педагогічної діяльності;
- формування інтересу і позитивного ставлення до дослідницької діяльності педагогів;
- вдосконалення навичок самоосвітньої діяльності педагогів.

Основна мета методичної роботи школи: створити сприятливі умови для саморозвитку та самореалізації педагогів і учнів, ефективного розвитку усіх напрямків педагогічної діяльності школи; створення умов для доступної, якісної системи освіти відповідно до вимог суспільства, з особистості і потреб держави з

**Полякова
Наталя
Ветиславівна**

урахуванням вимог часу та з огляду на існуючу загрозу життю і здоров'ю учасників освітнього процесу внаслідок збройної агресії російської федерації та оголошення в Україні воєнного стану.

Участь в експериментальній роботі: обласний рівень експериментальної діяльності.

Тема науково-дослідної роботи в рамках експерименту: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

Провідні фахівці: Герасименко Ірина Павлівна, заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель історії; Понурко Сергій Олександрович, вчитель історії та правознавства; Перепаденко Світлана Олександрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель української мови та літератури; Фисенко Антоніна Василівна, вчитель української мови та літератури; Мітрушкіна Наталя Олександрівна, практичний психолог.

Кількість експериментальних класів: 26.

Кількість учнів охоплених експериментальною роботою: 691 чол.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання: медіацентр «School and kids», тренінги «Школа медіаграмотності», шкільний прес-центр, екологічний гурток «Юні аматори зеленої архітектури», шкільний етнографічний музей, бібліотека, два комп'ютерні класи, учнівське самоврядування шкільний парламент «ВІТА», екскурсії, фестивалі, волонтерська діяльність.

Програма за якою працює заклад у напрямку родинно сімейного виховання «Родинна фортеця». Читається курс в 11 класі «Сімейні цінності й традиції України» та «Основи духовності» в 5-6 класах.

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання: розміщення результатів діяльності закладу на сторінках соцмереж: сайт школи, фейсбук, телеграмканал, інстаграм та інші, участь в семінарах, конференціях, онлайнфорумах районного та міського рівнів. Участь у конференції «Освітні технології: тенденції, інновації, практика» (березень. 2024 р.).

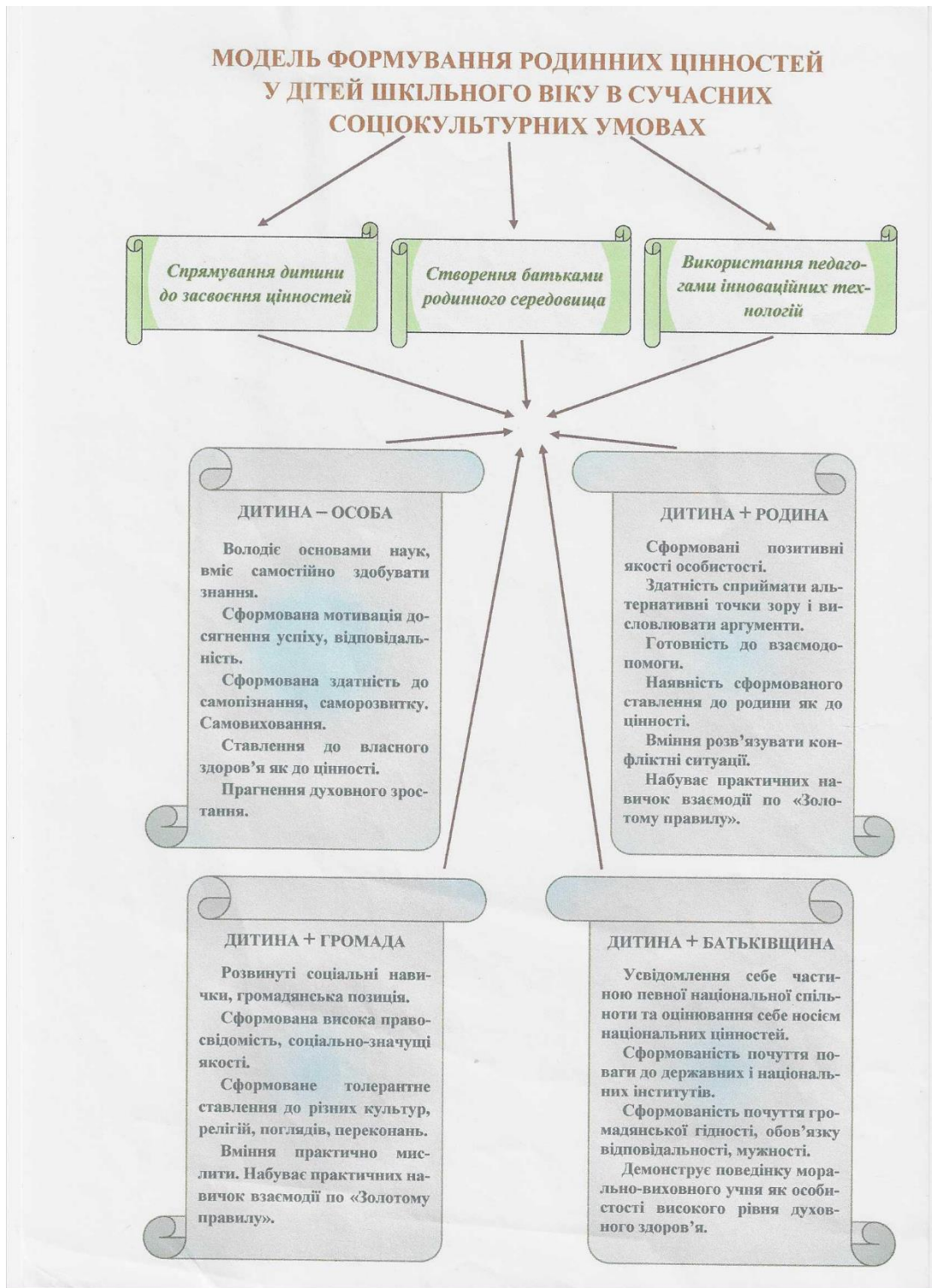
Досягнення учнів, педагогічних працівників на обласному, Всеукраїнському та міжнародному рівнях (за темою експерименту, якщо є):

- участь у Всеукраїнському конкурсі «сучасні заклади освіти – 2024», дослідницько-експериментальна робота за темою «Музейна педагогіка як засіб розвитку ключових компетентностей здобувачів освіти» (срібло);
- Всеукраїнський конкурс дитячих малюнків «Зоологічна галерея» (обласний етап, II-III місце);
- Всеукраїнський дистанційний конкурс поробок із вторинної сировини «Даруй життя» (I місце);
- Всеукраїнський конкурс юних фотоаматорів «Моя країна – Україна» (обласний етап, III місце);
- обласний конкурс малюнків «Казковий батальйон» (6 дипломів);
- обласний дитячо-юнацький фестиваль екранних мистецтв «Дніпровські погостини», презентація відеоролику «Волонтерство не тільки для дорослих»;
- міський конкурс «Новорічна композиція» (I місце);

- міський конкурс «Обрядове дійство» в рамках фестивалю «Дніпро. Різдво. Разом» (I місце);

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання:

- спрямування дитини до засвоєння родинних цінностей;
- створення батьками середовища з родинними цінностям;
- використання педагогів інноваційних технологій для становлення у дітей родинних цінностей;
- поєднання сфер діяльності: «Дитина – особистість», «Дитина + родина», «Дитина + громада», «Дитина + Україна».

ДНІПРОВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 113 ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: вул. Лобачевського, 17А,
м. Дніпро, 49051

Телефон: +38 (097) 355 2699

E-mail: gnvo113@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: <https://nvo113.dnepredu.com/>

**Волкова Лілія
Володимирівна**

Директорка: Волкова Лілія Володимирівна

Координаторка: Тесленко Людмила Віталіївна

Коротка історична довідка про школу:

Рік заснування закладу: 1 вересня
1974 року.

2002 рік – СШ №113 та д/к № 312
реорганізовано у «Навчально – виховне
об'єднання №113»;

2010 рік – середня школа отримала
статус: Комунальний заклад освіти
«Навчально-виховне об'єднання № 113

«загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний
навчальний заклад– позашкільний навчальний заклад»
Дніпропетровської міської ради;

з 2016 року – це комунальний заклад освіти «Навчально-
виховне об'єднання №113 «загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний
навчальний заклад – позашкільний навчальний заклад» Дніпровської міської
ради;

з 2023 року – це Дніпровська гімназія № 113 Дніпровської міської ради
**Заклад освіти приймає активну участь у науково-експериментальній
діяльності за темами:**

- 2017 року - «Науково-методичні засади створення інноваційної моделі STEM-освіти»; (регіональний рівень);
- з 2018 року - Проект LEGO Foundation «Сприяння освіті» (всеукраїнський рівень);
- з 2019 року експеримент «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» (регіональний рівень);
- 2021 рік участь в україно-німецькому проекті «MINIPHÄNOMENTA».

Контингент учнів, к-ть класів, к-ть учнів, спеціалізовані класи:

Кількість здобувачів освіти - 340, з них:

в гімназії: 250 учнів;

в підрозділі початкова школа: 132 учня;

**Тесленко
Людмила
Віталіївна**

в дошкільному підрозділі: 90 вихованців.

Контингент вчителів:

У педагогічному колективі Гімназії № 113 ДМР працює 30 педагогів: в гімназії – 23; у закладі дошкільної освіти – 7 педагогів.

Кількість педагогічних працівників (за категоріями):

- «Спеціаліст вищої категорії» – 15
- «Спеціаліст I категорії» – 3
- «Спеціаліст II категорії» – 4
- «Спеціаліст» – 8

Мають педагогічні звання:

- «вчитель-методист» - 3;
- «старший вчитель» - 9;
- «вихователь-методист» - 2;
- «відмінник освіти» - 1.

Відзначені грамотами МОН - 3 педагоги.

Методична робота закладу:

Методична робота в Гімназії направлена на виконання чинних нормативно-правових документів щодо організації методичної діяльності педагогічних працівників. Уся методична робота у закладі організована за такими напрямками:

- робота педагогічної ради;
- робота методичної ради;
- робота методичних об'єднань педагогічних працівників гімназії;
- робота методичних об'єднань педагогічних працівників дошкільного підрозділу гімназії;
- самоосвіта;
- наставництво.

Керівництво методичною роботою здійснює методична рада закладу, яка у складі адміністрації та керівників методичних об'єднань забезпечує системний підхід в організації освітнього процесу.

Методична робота з педагогічними працівниками щодо підвищення професійної майстерності здійснюється у відповідності з певною структурою:

- індивідуальні, групові, колективні форми роботи;
- курси, спецкурси підвищення кваліфікації педагогів;
- участь у конкурсах професійної майстерності;
- школа молодого спеціаліста, наставництво;
- самоосвіта та атестація педагогів;
- вивчення, узагальнення та поширення ППД;
- публікації власних наробок.

У закладі працюють кваліфіковані, креативні педагоги, які постійно підвищують рівень майстерності через участь у експериментальній та науково-дослідницькій роботі, яка стимулює розвиток творчого потенціалу педколективу, ріст професійної майстерності вчителів, вихователів, керівників гуртків, сприяє формуванню атмосфери творчого пошуку, забезпечує підвищення якості

освітнього процесу. Обмін досвідом педагогів закладу відбувається під час проведення STEM-тижнів, STEM-перерв, педагогічних ярмарків.

В гімназії організовано роботу методичного об'єднання класних керівників, яке працює над вирішенням першочергових завдань виховання у сучасних умовах. Перед ними постає завдання: виховати громадянина – патріота, формувати громадську активність дітей та підлітків, які люблять свій народ, Україну, готові самовіддано захищати і розбудовувати її.

Важливою складовою частиною освітнього процесу сучасного закладу освіти є організація роботи з батьками та сім'ями учнів. Законодавством України чітко визначено межі відповідальності сім'ї за навчання і виховання дітей: саме батьки чи особи, які їх замінюють, зобов'язані постійно дбати про своїх дітей, створювати належні умови для розвитку їхніх природних здібностей, зміцнення фізичного здоров'я, отримання загальної освіти та інше.

Організацію роботи з батьками здобувачів освіти гімназія здійснює за такими основними напрямками:

- вивчення сімей учнів;
- залучення батьків у навчально-виховний процес;
- формування педагогічної культури сучасної сім'ї;
- корекція виховної діяльності родин, що потребують особливої педагогічної уваги.

Упродовж 2019 – 2024 років заклад освіти здійснював експериментальну роботу з теми «Формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

На кожному етапі експерименту визначенні відповідні завдання.

I етап 2019 – 2020 навчальний рік

Заклад відпрацьовував наступні завдання:

1. Створення інформаційної бази щодо наявного досвіду та аналіз існуючих в педагогічній теорії ідей родинного виховання.
2. Анкетування.
3. Ознайомлення батьків, учнів з метою експерименту.

Результати роботи першого етапу свідчать про готовність педагогічного колективу (78 % педагогів) до участі в експериментальній роботі.

Аналіз анкетування учнів показав, що учні розуміють роль і місце дітей в родині, відповідальність батьків за виховання своїх дітей, важливим вважають любов, чесність, відповідальність у сімейних відносинах.

II етап 2020 – 2021 навчальний рік

Заклад відпрацьовував наступні завдання:

1. Впровадження факультативного курсу «Школа подружнього життя» в 9 класі.
2. Опанування нових форм роботи з батьками в умовах пандемії/дистанційні форми роботи.
3. Формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку в процесі вивчення української та зарубіжної літератури.
4. Розробка програми роботи з батьками.

Результати роботи другого етапу свідчать про актуальність проблеми підготовки учнів старшого шкільного віку до створення сім'ї, майбутнього подружнього життя,

виховання сімейних цінностей. Впровадження факультативного курсу «Школа подружнього життя» для учнів 9-го класу було своєчасним і важливим кроком. Учні з великим задоволенням відвідували заняття, приймали участь в дискусіях, рольових іграх. Учні набували особистісних якостей, необхідних для різноманітних життєвих ситуацій майбутнього сімейного життя, отримали знаннями з сімейної педагогіки, набули навичок здорового способу життя.

Творча група вчителів відпрацьовувала модель родинного виховання в закладі освіти, скеровувала роботу педагогічного колективу по виконанню завдань II етапу дослідно-експериментальної роботи.

III етап 2021 /2022 - 2022/2023 навчальні роки

Заклад відпрацьовував наступні завдання:

1. Апробація та внесення коректив до моделі родинного виховання.
2. Створення бази даних експерименту: інноваційні розробки уроків, позакласних заходів педагогами закладу освіти.
3. Практична подальша експериментальна перевірка розробленої системи родинного виховання.
4. Заняття факультативного курсу для учнів 9 класу «Школа подружнього життя».
5. Впровадження нових форм роботи з батьками в умовах пандемії/ воєнного стану - дистанційні форми роботи.
6. Впровадження програми роботи з батьками.

Результати роботи третього етапу експерименту засвідчили своєчасність впровадження дистанційних форм роботи з батьками. Заклад освіти працював над впровадженням створеної програми роботи з батьками.

IV етап 2023 – 2024 навчальний рік

Заклад відпрацьовував наступні завдання:

1. Узагальнення результатів дослідження щодо системи розвитку родинного виховання.
2. Здійснення контрольного діагностування рівня сформованості ціннісного ставлення до подружнього життя та батьківства.
3. Кількісний та якісний аналізи, системне оцінювання ефективності навчально-виховної системи розробленої моделі родинного виховання.
4. Підготовка наукового звіту про підсумки проведення дослідно-експериментальної роботи за темою дослідження.

Висновок:

Експеримент показав, що тема «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах» є досить актуальною в сучасному науковому та педагогічному контексті. У сучасному світі, де ставлення до родини та цінностей може зазнавати змін під впливом різних соціокультурних чинників, дослідження впливу цих умов на формування цінностей у дітей є важливим завданням.

Експериментальне дослідження передбачало створення передумов для усвідомленого сприйняття і засвоєння учнями соціальних, морально-етичних і правових норм, національно-культурних, сімейних цінностей українського

народу, цінності любові як базового почуття, оволодіння навичками взаємодії, співжиття і співпраці в родині, навичками відповідального батьківства, що сприяє розбудові гармонійних сімейних стосунків.

Під час дослідження аналізували вплив сучасних технологій, масових медіа, освітніх систем і соціокультурних трансформацій на розвиток родинних цінностей у дітей шкільного віку. Розглядали взаємодію між сучасним оточенням та традиційними родинними цінностями.

Участь в експерименті.

Обласний рівень експериментальної діяльності

Тема науково-дослідної роботи

«Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»

Провідні фахівці:

1. Тесленко Людмила Віталіївна, заступник директора з НВР, вчитель історії, правознавства, етики;
2. Юрчишина Олена Георгіївна, заступник директора з НВР (дошкільний підрозділ);
3. Марченкова Олена Юріївна, вчитель курсу «Мистецтво»;
4. Понтенко Юлія Іванівна, вчитель англійської мови;
5. Шамрай Валентина Петрівна, вчитель початкових класів.

Кількість експериментальних класів, к-ть учнів, охоплених експериментальною роботою:

- 11 класів гімназії;
- 6 груп дошкільного підрозділу гімназії;
- Всього - 340 учнів і вихованців.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання

В умовах пандемії COVID-19, яка стала самою непрогнозованою глобальною проблемою людства з початку XXI століття та повномасштабного вторгнення росії в Україну, стає зрозуміло, що всі поняття нормального життя змінено і вони будуть змінюватися в подальшому, що якнайповніше вплине на розвиток українського суспільства, а найбільше змін зазнає система освіти. Навчання в умовах пандемії COVID-19 та постійних повітряних тривог уже сьогодні призвели до безпрецедентних змін в освіті через переведення на дистанційну форму навчання.

Перед українським суспільством раптово і неочікувано виникла необхідність у найкоротші строки перебудувати звичний спосіб життя, адаптуватися викликів сьогодення, а поряд із цим перед багатьма членами суспільства постала потреба в новій організації освітньої діяльності не лише для вчителів, а й для учнів та їхніх батьків. Батьки та законні представники інтересів дитини у зв'язку з наростанням невизначеності в суспільстві щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції почали активно звертатися до керівників, учителів та практичних психологів закладів загальної середньої освіти за фаховою підтримкою та отриманням роз'яснення, як подолати невпевненість дітей у період ізоляції, покращити заняття в домашніх умовах, а то і взагалі долучитися до дистанційної

форми навчання у разі відсутності технічних засобів та фінансової можливості їх придбати або встановити.

Сучасні новітні технічні засоби дають можливість учителям підтримувати контакт із батьками у зручному для всіх форматі залежно від індивідуальних можливостей і побажань. Навіть у разі неможливості використання дистанційних платформ для зв'язку з батьками вчителі використовують телефонний зв'язок, спілкування за допомогою відеозв'язку через ZOOM, Google Meet, створення груп у Viber, комунікацію у текстовому режимі та ін.

В умовах дистанційної та змішаної форм навчання з використанням технологій дистанційного навчання, нової актуальності набуває питання конструктивної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу.

У контексті цих подій ми приділяєм особливу увагу батьківським зборам, які проводять класні керівники, як окремій формі налагодження зворотного зв'язку та взаємодії батьків, усього класу та класного керівника.

Ми почали проводити так звані заочні батьківські збори. Перевага таких зборів полягає у тому, що всі батьки зможуть «бути присутніми» на них. Класний керівник розробляє тематику, готує матеріал, а потім розміщує їх на різноманітних інформаційних ресурсах, де вони стануть доступними для батьків у будь який час. У такий спосіб спілкування класного керівника з батьками буде більш продуктивним, адже батьки матимуть змогу обговорити матеріали, які їм підготував класний керівник. Тематика і методика зборів мають враховувати не лише вікові особливості учнів та рівень зацікавленості батьків, а й завдання виховання, що стоять перед батьками і закладом освіти. Заочні батьківські збори можуть бути стандартними і нестандартними. Стандартні заочні збори можуть бути організаційними, тематичними, поточними, підсумковими тощо. Під час проведення поточних батьківських зборів звертаємо увагу на тематику та порядок денний. Організуючи та проводячи тематичні збори, слід звернути увагу на їхню актуальність, тему, в обговоренні якої має бути зацікавлена абсолютна кількість батьків класу. Такі збори мають просвітницький характер і спрямовані на розширення знань батьків у сфері виховання дітей. Наразі обов'язковими темами для розмови з батьками є питання булінгу серед дітей, проблеми підліткового віку, питання торгівлі людьми, насильства в сім'ї, збереження життя і здоров'я в умовах воєнного стану тощо.

Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи:

(навчально-методичні розробки експериментального закладу):

1. Програма роботи з батьками в Гімназії № 113 ДМР.
2. Систематично оновлювальний поради́ник для батьків.
3. Дидактичні матеріали для тренінгових занять із батьками.
4. Стаття-поради́ник «Формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку в процесі вивчення зарубіжної літератури», написана Зайченко Л.А., заступником директора з НВР, вчителем зарубіжної літератури.

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів:

Факультативний курс «Школа подружнього життя» в 9-х класах.

Автор курсу Олег Олійник, магістр освітніх наук вищої категорії, керівник проекту «Школа подружнього життя». Програма схвалена до використання в закладах освіти України Навчально-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол № 2 від 25 вересня 2018 року; протокол № 3 від 18 листопада 2019 року).

Курс викладає заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель історії та правознавства Тесленко Л.В. (Сертифікат № 231 від 20.04.2019 р.)

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання.

Проведено нарівні закладу освіти:

- психолого - педагогічний семінар «Впровадження експериментальної роботи за темою «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах»;
- аукціон психолого-педагогічних ідей «Система спільних творчих справ батьків і дітей» з елементами тренінгу;
- тренінгові заняття для батьків «Діти – дзеркало батьків», «Вчимося розуміти дітей», «Батьківське щастя: виховання без насилля», «Запобігання соціальних стереотипів та батьківських установ на вибір дитини»;
- анкетування педагогічних працівників, учнів, батьків;
- тематичні «Віртуальні брифінги» для батьків і дітей;
- тематичні «Веб-квести» для учнів 6-9-х класів;
- емпauerмент – це навчання, за яких учням надаються повноваження і відповідальність за рішення та дії, які вони приймають і виконують;
- квест завдання для учнів.

Підготовлено:

- поради батькам «Як розпізнати «жертву» булінгу», «Літній відпочинок дітей», «Ментальне здоров'я дітей під час війни», «Психологічні хвилинки» (вправи для зняття психоемоційного напруження), Алгоритм дій під час повітряної тривоги, «Безпечне освітнє середовище»;
- пам'ятки по роботі з інтернетом для учнів та батьків «Діти. Інтернет. Мобільний зв'язок», «Безпека дітей в інтернеті»;
- консультації для батьків «Чим зайняти дітей під час карантину», «Карантин у школі – діти вдома. Відповідальність і обов'язки», «Як підтримати себе та дітей під час війни», «Як допомогти дитині під час збройної агресії»
- досвіди роботи класних керівників із формування ціннісного ставлення до сім'ї;
- статтю з «Формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку в процесі вивчення зарубіжної літератури» (Зайченко Л.А., заступник директора з НВР, вчитель зарубіжної літератури);
- матеріали для емпauerменту та квест-завдань.

Взяли участь у:

- квест-марафоні «Усі ми волонтери»;
- майстер-класі за участю родин з виготовлення сувенірів для бійців ЗСУ;

- флешмобі «Мій тато – супергерой» до Дня батька

Участь у конкурсах за темою експерименту:

1. Міський мовознавчий конкурс «Дніпро надихає. Українською, будь ласка!»;
2. Всеукраїнський дистанційний творчий конкурс «Квітучі Таланти» - І місце – «Букет для своєї матусі»;

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання

Модель родинного виховання представляє тісний взаємозв'язок усіх учасників освітнього процесу: батьки – гімназія – діти.

Що до роботи з батьками заклад освіти дбає про підвищення психолого-педагогічних знань батьків, залучення батьків в освітній процес як рівноправних учасників, участь батьків в управлінні закладом освіти.

Гімназія пропагує педагогічні знання з метою підвищення педагогічної освіченості батьків, організовує заходи спрямовані на оволодіння батьками системи умінь, необхідних для організації діяльності дитини вдома, сприяє гуманізації змісту та форм роботи з родиною і взаємовідносин в системі «педагоги – батьки».

Щодо виховання дітей заклад освіти організовує умови для набуття навичок свідомого батьківства та виконання батьківських ролей, готовності підлітків до створення сім'ї, усвідомлення цінності сім'ї та батьківства в житті кожної людини через процес соціалізації та впровадження факультативу «Школа подружнього життя».

ДНІПРОВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 130 ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 49106, м. Дніпро, пр. Героїв, 38

Телефон: 0955894627

E-mail: zso130@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: <https://nvk130.dnepredu.com/>

**Пісоцька Тетяна
Володимирівна**

Директорка: Пісоцька Тетяна Володимирівна

Координаторка: Макарчук Наталія Павлівна

Коротка історична довідка про школу: 1981 рік – відкрито середню школу №130 на житловому масиві Перемога;

1991 рік – середня загальноосвітня школа-гімназія №130; 1995 рік – гімназія №130;

2005 р – Навчально-виховний комплекс №130 «загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія»;

2016 р. Комунальний заклад освіти «Навчально-виховний комплекс №130 «загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія» Дніпровської міської ради;

2023 рік – Дніпровський ліцей №130 Дніпровської міської ради.

Контингент учнів: 34 класи, 1036 учнів.

Контингент учителів: всього учителів:59 (з них за сумісництвом 5 вчителів).

Із них мають:

- звання «учитель-методист» - 11 учителів;
- «старший учитель – 11 учителів;
- нагороджені нагрудним знаком «Відмінник освіти України» - 3;
- вища категорія – 45 учителів;
- I категорія – 6 учителів;
- II категорія – 5 учителів;
- спеціалісти – 4 учителя.

Методична робота закладу: Формування та розвиток самоефективної особистості у контексті компетентнісного підходу.

Профілі навчання:

- математичний;
- економічний;
- правовий;
- інформаційний;
- філологічний.

Участь в експерименті: Обласний рівень експериментальної діяльності

**Макарчук
Наталія Павлівна**

Тема науково-дослідної роботи: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах».

Провідні фахівці:

Макарчук Наталія Павлівна, заступник директора з навчально-виховної роботи;
Карпенко Діана Рафаелівна, педагог-організатор, викладач факультативу «Школа подружнього життя».

Кількість експериментальних класів, кількість учнів, охоплених експериментальною роботою: охоплено 3 класи, 89 учнів.

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання.

Інтеграція в базові предмети:

- предмети гуманітарного циклу (перегляд та аналіз художніх фільмів, створення сценаріїв, прослуховування музики, створення навчальних проєктів);
- усі навчальні предмети (виконання проєктів, створення презентацій, інтерактивні моделі, віртуальні екскурсії).
- Курси варіативної складової: факультатив «Школа подружнього життя».
- Інноваційні розробки з питань експериментальної роботи:
- створення діагностичних методик для дослідження ролі сім'ї серед сучасної молоді (психолог – Орлова Ж.С.).
- проєкт «Історія моєї родини»;

Назви авторських програм, спецкурсів та факультативів: Школа подружнього життя – Олійник О.В.

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання:

- проведення благодійної акції «Разом до Перемоги»;
- розробка і проведення родинного свята «Наша родина»;
- виступ на міському семінарі «Ми - пульс сьогодення і часу» (Заступник директора з навчально-виховної роботи Макарчук Н.П.);
- учасники міських заходів до Дня міста, новорічних та різдвяних свят;
- проведення онлайн конференцій «Як досягти гармонійних відносин»;
- семінар Сімейні цінності у системі родинного виховання;
- виступ на педраді Взаємодія школи і сім'ї у вихованні особистості.

Досягнення учнів, педагогічних працівників на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях (за темою експерименту, якщо є):

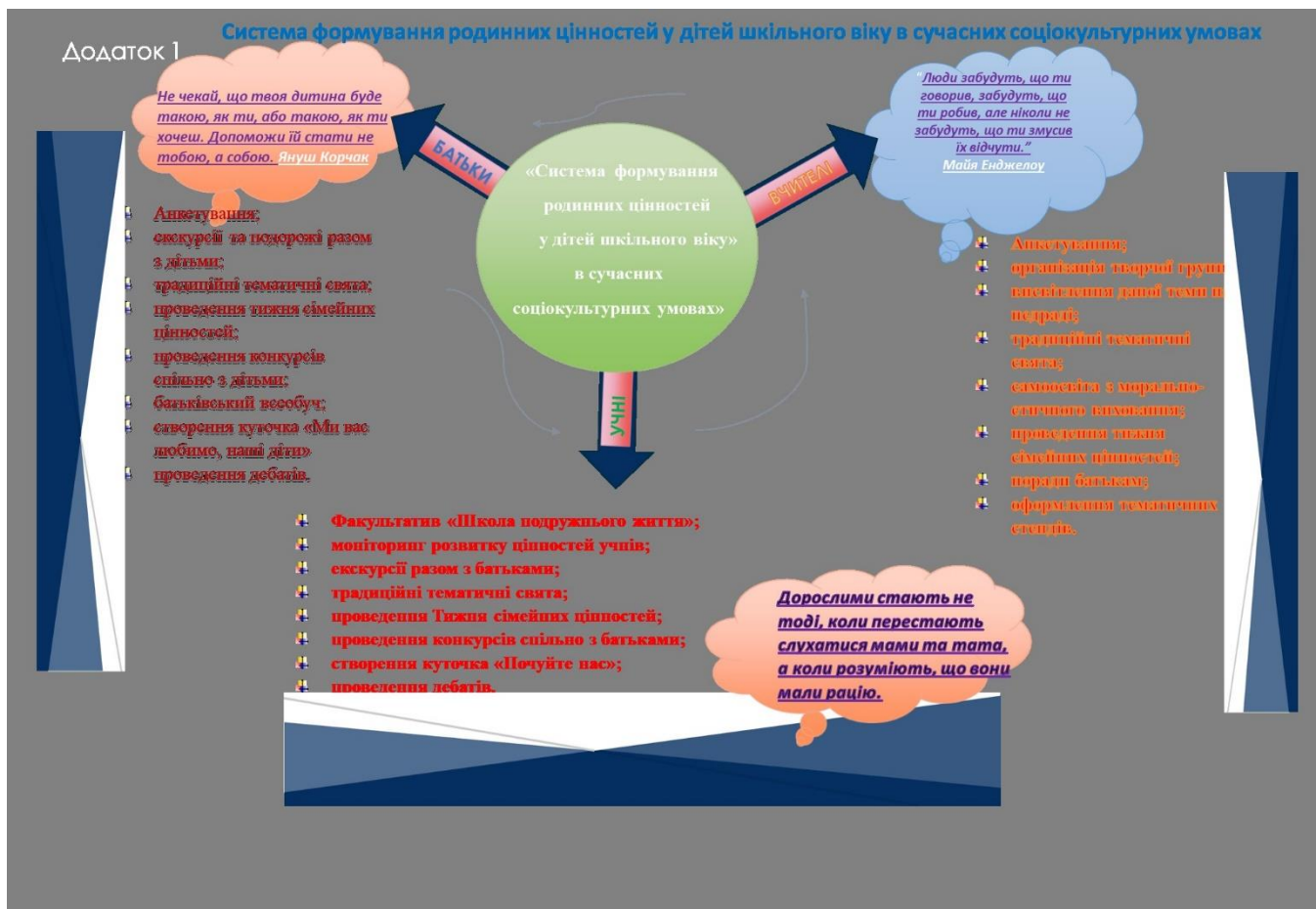
- III місце у XII Всеукраїнській олімпіаді «Юні знавці Біблії», Кулаченко Савелій;
- участь у Всеукраїнському конкурсі, який проводив «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» на логотип державної установи;
- переможці міського конкурсу фоторобіт «Мої батьки – захисники»;
- учасники онлайн-семінару на тему «Духовно-моральне виховання учнівської молоді у закладах загальної середньої освіти на засадах християнських цінностей»;
- участь у міському конкурсі «Я, родина, Україна»;

- участь у масовому флешмобі за участю учнів, вчителів та батьків до Дня вишиванки.

Короткий опис моделі по формуванню системи родинного виховання

В основу системи моделі нашої школи покладено ідеї родинного виховання. Трикутник «школа – учні – батьки» є опорною схемою у вирішенні більшості питань, пов'язаних з проблемами освітнього процесу. Кожна його ланка є рівноправним учасником усіх шкільних справ, ідей і задумок. Під основними завданнями родинно-сімейного виховання колектив школи вбачає:

- гармонійний всебічний розвиток дитини;
- підготовка її до життя в існуючих соціальних умовах;
- формування у дітей моральних цінностей з позиції добра, справедливості, правди, людяності;
- виховання національної свідомості і самосвідомості;
- культура поведінки в сім'ї;
- залучення до традицій родинно-побутової культури українців, активної участі у народних і сімейних святах.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА № 140»
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Адреса: м. Дніпро, вул. Мандриківська 151,

Телефон: 0972964081

E-mail: sz140@dhp.dniprorada.gov.ua

Сайт: <https://school140.dnepredu.com/>

Директорка: Кулик Наталія Григорівна

**Кулик Наталія
Григорівна**

Тема дослідно-експериментальної роботи «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах», наказ № 59/4 – од, від 04.09.2019. Наказ ДОН ДОДА № 402/0/212-19 від 18.07.2019

Терміни, мета і завдання дослідно-експериментальної роботи:

I етап (організаційно-підготовчий) – 2019-2020 роки

Мета і завдання: розбудова ефективно-діючої шкільної моделі родинного виховання через формування в учнів життєвої, соціальної та громадянської компетентностей у ціннісному ставленні до шлюбу, сім'ї та батьківства.

II етап (діагностико-концептуальний) – вересень 2020р. – серпень 2021р.

Мета і завдання: удосконалення системи (моделі) становлення ціннісно-орієнтованого та компетентнісно-формуючого родинного виховання;

відпрацювання діагностичних методик; визначення критеріїв та показників рівня готовності учнів до родинного життя; реалізація програми науково-теоретичної підготовки педагогічних працівників з методики проведення експерименту; запровадження у навчально-виховний процес факультативного курсу «Школа подружнього життя» (автор Олійник О.В.)

III етап (формульальний етап) – вересень 2021р. – серпень 2022р.

Мета і завдання: експериментальна апробація, внесення коректив до системи (моделі) родинного виховання; створення бази даних експерименту; практична експериментальна перевірка розробленої системи родинного виховання; апробація нових експериментальних навчально-методичних матеріалів; презентація творчих доробок вчителів у системі експериментальних шкіл; публікації у науково-методичних виданнях; підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи за результатами формульального етапу.

IV етап (узагальнюваний етап) – вересень 2022 р. – серпень 2023 р.

Мета і завдання: узагальнення результатів дослідження щодо системи розвитку родинного виховання; реалізація інноваційного навчально-виховного процесу; статистичне опрацювання експериментальних даних; аналіз здобутих експериментальних даних та непередбачених і побічних результатів; формування висновків і рекомендацій щодо використання теоретичних та практичних результатів дослідження з даної проблеми; підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи за результатами узагальнювального етапу.

V етап (коригувальний етап) – вересень 2023року – серпень 2024 року.

Мета і завдання: проведення циклу масових заходів із метою популяризації результатів експерименту для сприяння масовому впровадженню родинних цінностей у навчально-виховний процес; підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи.

Блок практичної реалізації дослідно-експериментальної роботи

Звіт про виконання завдань дослідно-експериментальної роботи з конкретизацією отриманих результатів:

- внесення змін та коректив до визначених науково-методичних засад впровадження родинних цінностей в навчально-виховний процес;
- склад творчої групи з розподілом обов'язків між її членами;
- планування роботи творчої та ініціативної груп протягом коригувального етапу 2023-2024 н.р.;
- проведення циклу масових заходів із метою популяризації результатів експерименту для сприяння масовому впровадженню родинних цінностей у навчально-виховний процес; (презентація)
- ознайомлення батьківського та учнівського колективів з основними завданнями коригувального етапу експерименту;

Аналізуючи роботу Професійної Спільноти класних керівників, слід зазначити, що ефективність виховної роботи цілком залежить від рівня налагодженої співпраці педагогічного та батьківського колективів. Класні керівники працюючи над виховною темою «Формування культури сучасної сім'ї та розвиток інтересу до традицій родини як креативний метод взаємодії школи, сім'ї, громадськості у

сучасних умовах», спланували у 2023-20234 н.р. заходи із залученням батьків до активного шкільного життя. Кожен клас брав участь у благодійних акціях, де безпосередніми учасниками були батьки.

Були проведені наступні заходи:

- відкритий захід «Посвята в козачата та закосичення»;
- різдвяний захід на Василя та Меланки «Як ми козу водили»;
- майстер-клас по розфарбуванню різдвяних пряників;
- батьківські збори «Агресивні діти: причини та наслідки», «Виховання без покарання»;
- участь у Всеукраїнській благодійній акції «Смілива гривня», на підтримку ЗСУ (сума 12544,80 грн.);
- участь в новорічній акції «Скринька – оберіг для воїнів ЗСУ» (145 коробок);
- день української хустки;
- виставка осінніх букетів;
- відкритий захід до Всесвітнього дня Хліба;
- мінівистава «Різдвяна містерія».

Короткі анотації до матеріалів, розроблених в ході коригувального педагогічного дослідження:

- Створена шкільна модель системи формування родинних цінностей, яка допомагає вчителям побудувати поетапну роботу в рамках цього експерименту, а також допомогти проаналізувати результати своєї роботи;
- Навчання батьків як соціальних партнерів;
- Консультування батьків і підтримка родин;
- На допомогу вчителям створена збірка розробок виховних заходів по вихованню загальнолюдських цінностей. Задля покращення та полегшення роботи класних керівників у проведенні тематичних класних годин це збірка існуватиме в двох форматах – паперовому та електронному;
- В дії шкільна програма «Партнерство школи і сім'ї – важлива умова ефективності освітнього процесу»;
- В рамках інноваційного розвитку школи провели педагогічну раду «Вчителі відчиняють двері – входиш ти сам».

Блок психолого-педагогічної діагностики

Сучасна сім'я, як і все українське суспільство, нині перебуває у кризовому стані, що характеризується зростанням психологічної напруги, збільшенням кількості стресових ситуацій. Усе це негативно позначається на функціонуванні інституту сім'ї.

Такий стан актуалізує важливість формування у дітей та учнівської молоді усвідомленого ставлення не тільки до майбутнього шлюбу, а й до способів його зміцнення і збереження. Перспективним у цьому контексті є формування у школярів сімейних цінностей.

Щодня за допомогою різноманітних педагогіко - психологічних методів та прийомів під час уроків та в позаурочний час виховуються в учнях ті ціннісні навички, які вони візьмуть з собою в життя.

Використані діагностичні методики та технології (психодіагностики, соціометрія та ін.):

- «Важливі складові міцної та щасливої сім'ї»;
- «Важливість зрілості у досягненні гармонійних відносин»;
- «Основні фактори відповідального батьківства»;
- «Як підтримувати міцний зв'язок дітей та батьків».

Психологічні дослідження:

- Тестування для учнів старшої школи «Кохання чи закоханість?»;
- Тест «Про сім'ю»;
- Тест «Як дитина бачить свою сім'ю».

Групові консультації для учнів:

- «У чому цінність сім'ї»;
- «Твоя сім'я - твій родовід».

Узагальнювально-підсумковий блок.

Усе найкраще, що є на землі, починається з сім'ї. Без неї, як без природи, людство обійтися не може. Мамина ласка, бабусина доброта, дідусева мудрість, тепло хатнього затишку у колі рідних на все життя залишають глибокий слід у душі та серці кожної дитини. Українська сім'я є першою школою національного виховання, світлицею моральних чеснот, формування пошани до рідної мови, народних звичаїв.

Родинне правильне виховання служить для наслідування у всіх прийдешніх поколіннях. Українська родина, як виховна організація володіє великим педагогічним потенціалом, який має бути плідно використаний у сучасному вихованні. Народні традиції та обряди мають бути використані у навчанні, побудованому на етнопедагогічній основі.

Працюючи за цим напрямком педагогічний колектив нашої школи запровадив програму «Партнерство школи й сім'ї – важлива умова ефективності освітнього процесу». Творчою групою вчителів була створена модель формування родинних цінностей у дітей шкільного віку, складено план заходів на виконання «Концепції сімейного виховання в системі освіти України «Щаслива родина» на 2019-2024 роки».

Із вересня 2023 року розпочалась робота V коригувального етапу з цього експерименту. Робота ведеться в непростий для нашої держави час (введення воєнного стану в Україні). Створена база даних експерименту: інноваційні розробки уроків позакласних заходів.

Під час роботи V-го коригувального етапу проєкта було проведено різноманітні заходи з родинно-сімейного виховання. До заходу були залучені й батьки, які допомагали своїм дітям зробити відео-привітання, брали участь у виготовленні костюмів, оформленні кабінетів, проводили різноманітні майстер-класи, організовували екскурсії.

Соціальні психологи стверджують: якщо сім'я зацікавлена у вихованні особистості дитини то сили школи потроюються. Якщо ж союз сім'ї і школи слабкий або не склався взагалі сили школи зменшуються вдвічі.

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ГІМНАЗІЯ №32» КАМ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Адреса: 51938, вул. Івана Сірка, 44,
м. Кам'янське, Дніпропетровська обл.

Телефон: 380684613163

E-mail: school32dndz@ukr.net

Сайт: <https://school32dndz.dnepredu.com/>

**Коротюк Ольга
Миколаївна**

Директор: Коротюк Ольга Миколаївна

Координатор: Заїка Ніна Іванівна

Коротка історична довідка: рік
заснування – 1954, в грудні 2024 р. заклад
буде святкувати своє 70 – річчя.

Пріоритетні напрямки роботи закладу:

- постійний науково-методичний супровід і прогнозування професійного розвитку педагогічних кадрів школи;
- гармонізація взаємовідносин з

сучасною сім'єю: гуманістично-комунікативний стиль спілкування, залучення батьків (або осіб, що їх замінюють), інших членів родин вихованців до участі в освітньому процесі закладу, їх медико-, психолого-, педагогічна просвіта;

- упровадження нових організаційних форм навчального процесу на основі інноваційних технологій;

- реалізація завдань шкільного міні-проекту «Обдарованість», забезпечення всебічної підтримки інтелектуально і творчо обдарованої учнівської молоді;

- створення умов для забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами; соціальний захист дітей пільгових категорій;

- впровадження системи просвіти дітей щодо свідомого ставлення до здорового способу життя, занять фізичною культурою і спортом;

- формування національно-культурної ідентичності, національно-патріотичного світогляду, збереження та розвитку цінностей українського народу (шкільний міні-проект «Україна – єдина країна»);

- удосконалення моніторингу якості освіти, прогнозування розвитку освітнього середовища закладу;

- забезпечення формування екологічної грамотності учнів, реалізація завдань міні-проекту «Шкільна екологічна освіта»;

- поліпшення умов експлуатації та утримання будівлі закладу, створення безпечних умов для навчання і виховання учнів.

Контингент учнів: у 2023 -2024 н.р. в гімназії навчається 308 учнів, в 11 класах.

Контингент вчителів:

**Заїка Ніна
Іванівна**

Педагогічний колектив гімназії налічує 31 педагогічного працівника (30 педпрацівників, 1 соціальний педагог).

30 вчителів мають вищу педагогічну освіту, з середньою спеціальною – 1
Кваліфікаційний рівень:

10 тарифний розряд – 3; спеціаліст – 6; II категорія – 6; I категорія – 2; вища категорія – 14; вчитель-методист – 4; старший вчитель – 6;

нагороджені Грамотами департаменту з гуманітарних питань Кам'янської ради - 9 вчителів;

нагороджені Грамотами департаменту з гуманітарних питань ОДА – 5

нагороджені Грамотами МОН України - 2

відзначені значком «Відмінник освіти України» - 1

відзначені Подякою міського голови – 5

нагороджені медаллю III ступеня за заслуги перед містом – 2

нагороджені Почесною грамотою виконкому міської ради – 1

Методична робота закладу:

Участь у фестивалі педагогічних інновацій освітян Дніпропетровщини:

2022 р.

- Диплом II ступеня у номінації «Вплив професійної рефлексії сучасного учителя на якість викладання іноземної мови» (англійська, іспанська);

- Диплом II ступеня у номінації «Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови» (німецька, французька)

- Диплом учасника фестивалю в номінації «Інноваційні технології навчання математики»

- Диплом учасника фестивалю в номінації «Комплексна сексуальна освіта як складник здоров'язберезувального освітнього середовища»

2023 р.

- Диплом II ступеня в номінації «Використання кращих методик проектно-дослідницької діяльності – шлях до ефективного та якісного формування творчої особистості молодшого школяра в змісті Нової української школи»

Участь педагогічних працівників гімназії

- в III Міжнародній студентській конференції «Діджиталізація науки як виклик сьогодення». Тези доповіді на тему: «Формування освітнього середовища для розвитку науково-дослідної культури вчителя».

- у Всеукраїнській науково – практичній конференції «Ціннісні орієнтири в сучасній освіті: теоретичний аналіз та практичний досвід»;

- в XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика»;

- в IV Міжнародній науковій конференції «Наукові тренди постіндустріального суспільства»

Реалізація шкільних міні-проектів: «Україна – єдина країна»; «Обдарованість»
«Шкільна екологічна освіта»

Профілі навчання: немає

Участь в експерименті: Обласний рівень експериментальної діяльності

Тема науково-дослідної роботи: «Система формування родинних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах», наказ по Гімназії № 32 № 16од від 01.02.2021 р.

Провідні фахівці:

Грицан Валентина Миколаївна – вчитель зарубіжної літератури, вчитель етики;
Акименко Олена Петрівна – вчитель мистецтва:

Літвінова Юлія Петрівна – вчитель української мови і літератури, вчитель образотворчого мистецтва;

Маслова Наталія Миколаївна - вчитель української мови і літератури

Кількість експериментальних класів, кількість учнів, охоплених експериментальною роботою: 11 класів, 308 учнів

Опис форм роботи по формуванню системи родинного виховання:

- Індивідуальні педагогічні консультації, батьківський всеобуч з метою оволодіння знаннями в області сімейної педагогіки. Були розглянуті питання:

- Роль сім'ї у формуванні безпечної поведінки дітей у цифровому просторі ;

- Попередження насильства в родинах. Он-лайн зустріч з інспектором ювенальної превенції відділу поліції №2

- Традиції родини та виховання у дітей навичок здорового способу життя.

- Робота піклувальної ради та батьківських комітетів класів з метою залучення батьків до вирішення проблем навчання та виховання дітей, організації допомоги родинам, які опинилися у складних життєвих обставинах;

- Консультації шкільного психолога для батьків;

- Залучення батьків до проведення годин спілкування, екскурсій, позакласних заходів.

- Залучення батьків до волонтерської діяльності (щорічний благодійний ярмарок «Свято на козацькому подвір'ї», акція: «Замість букета – допомога ЗСУ», збір продуктів, засобів гігієни для воїнів, плетіння шкарпеток)

Робота з учнями:

- Викладання курсу «Етика» (5, 6-А, Б);

- Проведення тематичних годин спілкування: «Професії моїх батьків», «Традиції нашої родини»;

- Спортивне свято: «Тато, мама, я – спортивна сім'я»;

- Реалізація міні – проекту «Моя родина в історії Другої світової війни»; (До Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні), здоров'язбережувального проекту «Моя родина : традиції, навички, звички» (на уроках основ здоров'я);

- Проведення заходів до Дня матері, Свята родини»;

- Розвиток та педагогічна підтримка органів учнівського самоврядування;

- Проведення екскурсій із залученням батьків;

- Оформлення тематичної виставки в бібліотеці гімназії;

- Участь у флешмобі :«Матінко моя, матуся, я до тебе пригорнуся, обійму тебе...», в акції «Щастя поряд з нами. Наші діти – наша гордість»;

- Створення на сайті закладу сторінки: «Інформація для учасників освітнього процесу»;

- Проектна діяльність.

2022-2023 н.р.

- 1-4 класи – організація виставки творчих робіт до Дня матері;
- 5-А,Б – конкурс есе «Моя матуся – найкраща в світі»;
- 6-А,Б – проєкт «Професії моїх батьків»;
- 7 – проєкт «Творчий потенціал моєї родини»;
- 8-А,Б – проєкт-дослідження «Народні традиції сімейного виховання»
- 9 кл. – проєкт «На захисті незалежності»

2023-2024н.р.

- «Діалог поколінь» - учнівський та батьківський колектив 5 класу;
- «Реліквія моєї сім'ї» - 7-А клас;
- «Віртуальна модель: яким повинен бути справжній батько?» - 6-А,Б класи;
- «Сімейні традиції» - 7-Б клас;
- «Мудрі думки про родинні стосунки» - 8 клас.
- «Якою я бачу свою майбутню родину?» - дослідницький проєкт учнів 9 кл.

Назви авторських програм спецкурсів та факультативів: Програма «Родинна фортеця»

Заходи щодо узагальнення та розповсюдження досвіду з родинного виховання:

На сайті naurok.com.ua опубліковані авторські матеріали вчителів:

Людмила Буснюк, вчитель початкових класів, опублікувала

- тренінг «Перші батьківські збори першокласників».

Анастасія Гаврилюк, вчитель іноземної мови, опублікувала

- матеріали доповіді на засіданні психолого-педагогічного семінару на тему: «Як реалізувати педагогіку партнерства в сім'ї».

Опис моделі по формуванню системи родинного виховання:

Модельпо формуванню системи родинного виховання в гімназії ґрунтується на засадах особистісно-орієнтованої моделі освіти. У рамках цієї моделі школа максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси. У взаємодії зі здобувачами освітязаклад спрямовує свою роботу на розвиток особистих якостей, необхідних для майбутнього сімейного життя школярів. З цією метою дітям викладається курс «Етика», реалізуються тематичні міні-проєкти, проводяться години спілкування, загальношкільні заходи.

Педагогічні працівники також взаємодіють з родинами здобувачів освіти, визнаючи батьків партнерами у співпраці заради дитини. Основними формами роботи з батьками є організація діяльності піклувальної ради закладу, батьківських комітетів класів, проведення психолого-педагогічних консультацій, залучення батьків до проведення класних та загальношкільних заходів. Просвітницька робота з батьками спрямована на оволодіння основами сімейної педагогіки (через систему батьківського всеобучу), бо саме батьки власним прикладом можуть сформувати у дітей ціннісне ставлення до подружнього життя і батьківства.

- Розвиток особистих якостей, необхідних для майбутнього сімейного життя.

